

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

تعمیر تلویزیون

(تیونرها)

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

بخش ۱:

۱

تیونر

بخش ۲:

۸

طبقه IF آشکار ساز و AGC

بخش ۳:

۱۷

مدارات رنگی

بخش ۴:

۶۲

مدارات تصویر

بخش ۵:

۶۶

منبع تغذیه

بخش ۱:

□ تیونر

همانطوریکه در نمای کلی گیرنده های رنگی بررسی گردید امواج دریافت شده توسط آنتن به تیونر منتقل می گردد.، تیونر تلویزیونهای رنگی علاوه بر کارهای معمولی یک تیونر که از تلویزیون سیاه و سفید به خاطر داریم (انتخاب کانال، حذف امواج مزاحم، تقویت موج فرستنده و...) در خروجی خود امواج فرستنده را تبدیل به سه موج IF به ترتیب زیر می کنند:

(۱) IF صدا (فرکانس $33/4$ مگاهرتز)

(۲) IF تصویر (فرکانس $38/9$ مگاهرتز)

(۳) IF رنگ (فرکانس $34/43$ مگاهرتز)

تیونر ها در دو نوع مکانیکی و الکترونیکی درست می شوند، در تلویزیونهای رنگی جدید اکثرا تیونر به صورت الکترونیک طراحی میشود. این تیونرها مدارات دریافت هر سه محدوده UHF, VHF III, VHF I را دارا هستند، در جدول زیر محدوده امواج تلویزیونی و تعداد کانالهای آنها مشخص شده است:

باند	تعداد کانال	محدوده فرکانسی
VH I	۲ تا ۴	۴۷ تا ۶۸ MHz
VHF III	۵ تا ۱۲	۱۷۴ تا ۲۳۰ MHz
UHF	۲۱ تا ۶۸	۳۰۰ تا ۶۷۶ MHz

در تیونرهای میکائیکی جهت آنکه کانال و محدوده کار تیونر را تعویض نمائیم دسته سلکتوری وجود دارد که این کار را انجام می دهد ، ولی در تیونرهای الکترونیک جهت این کار ، مداری در نظر گرفته شده است به نام مدار فرمان تیونر .

بنابراین مدار فرمان تیونر باید بروی تیونرهای الکترونیک دو کنترل اعمال نماید
اولا محدوده کار تیونر را مشخص کند که آیا بر روی UHF ، VHF I ، VHF III

باشد ثانيا معین کند در آن محدوده بر روی چه کانالی تصویر دریافت دارد .
عمل اول با قطع و وصل ولتاژ تغذیه هر قسمت انجام می گیرد یعنی زمانی که می خواهیم تیونر بر روی محدوده VHF I کار کند ، مدار فرمان ولتاژ تغذیه دو

باند VHF III و UHF را قطع کرده و فقط ولتاژ تغذیه به باند VHF I می دهد .

این باعث می شود که فقط باند VHF I کار کرده و دو باند دیگر غیر فعال باشند.

عمل دوم (تعویض کانال) با کم و زیاد کردن یک ولتاژ متغییر (معمولا صفر تا ۳۳

ولت) توسط مدار فرمان تیونر و اعمال آن به دیودهای واریکاپ تیونر انجام

می گیرد .

دیودهای واریکاپ چه عملی انجام می دهند؟

دیودهای واریکاپ یکی از انواع دیودها هستند که وقتی در بایاس معکوس قرار

گیرند میتوان با کم و زیاد کردن ولتاژ دو سرشان از آنها همانند یک خازن متغییر

استفاده نمود .

حال در تیونر های الکترونیک در هر باند تیونر ، تعدادی دیوید واریکاپ قرار

گرفته که مدار فرمان تیونر بسته به کانال انتخابی توسط مصرف کننده ولتاژ دو سر

دیودهای واریکاپ تیونر در آن قسمت را تغییر داده و ظرفیت دیود واریکاپ را

برای آن کانال تعیین می کند ، در حقیقت از دیودهای واریکاپ به عنوان قسمتی

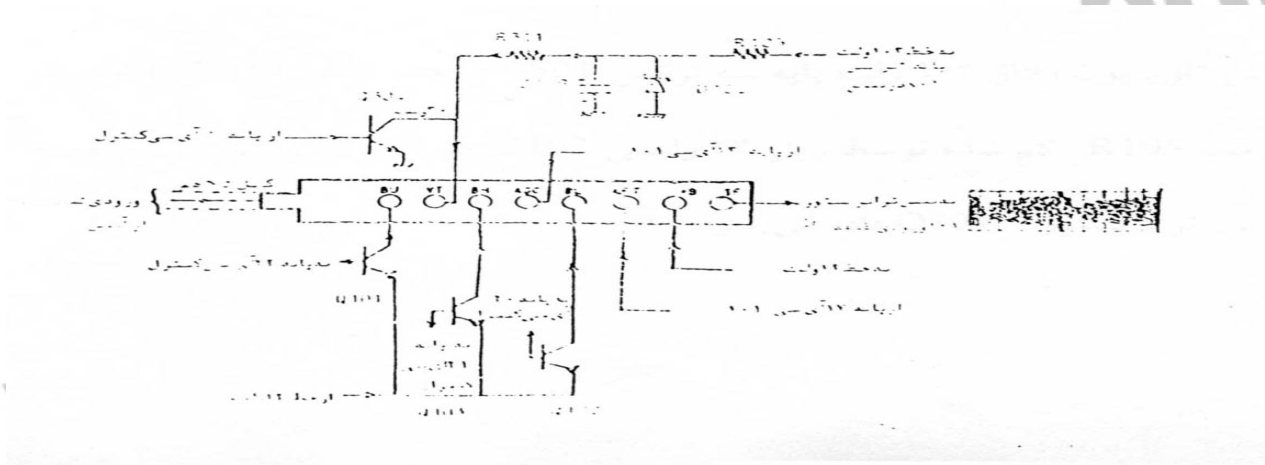
از مدارات هماهنگ داخل تیونر استفاده شده است .

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

بررسی تیونر تلویزیون رنگی شهاب ۲۱ اینچ :

تیونر این تلویزیون از نوع الکترونیک بوده و قدرت دریافت هر سه محدوده ،
UHF و VHF III و VHF I را دارا می باشد ، کنترل این تیونر بر عهده آی سی
کنترل تلویزیون (ICSO1) می باشد .

طریقه تنظیم کانال توسط آی سی کنترل : برای آنکه مشخص شود بر روی چه
محدوده ای کار کند ، سه پایه BL و BU و BH در بین پایه های تیونر وجود دارد
BU تغذیه محدوده UHF داخل تیونر ، BL تغذیه محدوده مدار VHF I و BH
تغذیه مدار محدوده VHF III تیونر است .

طرز کار به این صورت است که وقتی تلویزیون فرمان کار روی محدوده UHF
دریافت کرد ، آی سی کنترل (ICSO1) ولتاژ مثبت بیس Q101 را کم می کند ،
چون ترانزیستور به محدوده UHF تیونر می رود .

در همین حال آی سی کنترل ولتاژ بیس دو ترانزیستور Q102 و Q103 را زیاد

کرده ولتاژ قسمتهای (VHFI)BL و (VHFIII)BH قطع میگردد ، که می توان با

توجه به جدول زیر این فرمان آی سی کنترل را تست نمود :

نام پین باند انتخابی	BL	BH	BU
VHF I	12V	0V	0V
VHFIII	0V	12V	0V
UHF	0V	0V	12V

طریقه تنظیم کانال :

همانطوریکه قبلا ذکر گردید برای تعویض کانال بین صفر تا ۳۰ ولت که توسط

تنظیم کننده ائی قابل تنظیم است به دیودهای واریکاپ داخل تیونر اعمال شده و

باعث انتخاب کانال میگردد .

در این تلویزیون ولتاژ ۱۰۳ ولت پایه سه ترانس T801 در منبع تغذیه (STR)

توسط مقاومت R105 کم شده توسط زینر ۳۳ ولتی D102 در ۳۳ ولت تثبیت

شده به کلکتور ترانزیستور Q304 داده می شود .

ولتاژ بیس این ترانزیستور تحت کنترل آی سی می باشد (پایه ۱ آی سی) حال
آی سی کنترل فرمان تعویض کانال ولتاژ بیس این ترانزیستور را از طریق پایه ۱
خود کم و یا بلعکس زیاد می کند و باعث می گردد بسته به کانال انتخاب شده
توسط مصرف کننده ولتاژی بین ۰/۳ ولت (در پائین ترین کانال) و ۲۹ ولت (در
بالا ترین کانال) در هر باند به پین VT روی تیونر رسیده و از طریق این پین به
دیویدهای واریکاپ داخل تیونر اعمال گشته ظرفیت آنها برای کانال انتخابی
تنظیم گردد.

AGC تیونر (AGC Delay) :

از طبقه agc ولتاژ کنترل به تیونر اعمال گشته که این ولتاژ بستگی به قدرت
سیگنال مرکب دریافتی از تیونر دارد، به این معنی که وقتی سیگنال دریافتی
خیلی قوی باشد باید مقدار سیگنال عبوری از تیونر به طبقه IF را کم کرد و وقتی
سیگنال ضعیف است باید کل این سیگنال ضعیف، بدون تضعیف تحویل طبقه
IF گردد.

در این تلویزیون ولتاژ این قسمت توسط پایه ۱۳ آی سی IF و آشکار ساز (IC101)
تامین می گردد که در هنگام سیگنال ضعیف به حدود ۷/۳ ولت و در
هنگام دریافت سیگنال قوی به ۲/۴ ولت می رسد.

سیستم AFT :

ولتاژ تغذیه اسیلاتور تیونر توسط این پین از طبقه IF تنظیم می شود . اگر در هنگام دریافت ایستگاههای ضعیف فرکانس اسیلاتور دقیق نباشد باعث برهم خوردن مشخصات تصویر می شود .

این مدار در طبقه IF باعث قفل شدن فرکانس اسیلاتور تیونر در مقدار صحیح آن می شود (با اعمال ولتاژ مثبت یا منفی به این پین ، توضیح کامل طرز کار AFT در طبقه IF آمده است) .

در این تلویزیونها در جلوی تلویزیون دکمه ای به نام نیز وجود دارد ، طریقه تنظیم آن به این صورت است که در هنگام دریافت ایستگاه ضعیف ابتدا تیونر را روی آن ایستگاه تنظیم می کنیم (در این حالت تصویر ایستگاه متناوبا برفکی و خوب می شود) ، ، حال دکمه AFT را فشار داده تا تیونر (اسیلاتور تیونر) دقیقا بر روی آن ایستگاه قفل شود .

طریقه کانال یابی اتومات :

در تلویزیونهای مولتی سیستم (تلویزیونهای رنگی جدید) یکی دیگر از کنترل های بخش فرمان بر روی تیونر کانال یابی اتوماتیک است .

بخش ۲

□ طبقه IF آشکار ساز و AGC

در تلویزیونهای رنگی معمولاً سه بخش فوق در یک مدار و یا یک آی سی طراحی می شوند و در داخل بدنه فلزی قرار می گیرند (به علت شیلدن شدن در مقابل امواج مزاحم).

الف- بخش تقویت IF :

این قسمت معمولاً شامل چند فیلتر جهت حذف و تضعیف امواج مزاحم ، چند IF جهت تشکیل باند گذر IF و چند طبقه تقویت کننده می باشد تا امواج خارج شده از تیونر را به مقدار کافی تقویت کرده تا قابل آشکار سازی باشد .

امواج مزاحم در طبقه IF کدامند ؟

۱- امواج IF کانالهای مجاور :

تیونر علاوه بر ایجاد IF صوت و تصویر کانال مورد نظر ، موج IF کانالهای مجاور را نیز تولید کرده که این امواج بدلیل آنکه امواجی ناخواسته هستند باید کاملاً حذف شوند (فرکانسهای $31/9$ و $40/4$ مگاهرتز).

۲- موج IF صدای خود کانال :

این موج نیز باید توسط طبقه تقویت IF به مقدار کم تضعیف شود، به علتی که اگر IF صدا در خروجی آشکار ساز تصویر خیلی قوی باشد قابل حذف توسط مدارات فیلتر نخواهد بود و این موج از طبقات تصویری عبور کرده بر روی تصویر به صورت نویز (پرده توری روی تصویر) ظاهر خواهد شد بنابراین در این طبقه فرکانس IF خود کانال (۳۳/۴ مگاهرتز) به مقدار کم تضعیف می شود. با توجه به موارد فوق از فیلترهای بالا پهنای بانندی با مشخصات زیر به وجود می آید:

همانطوریکه دیده می شود در شکل فوق فرکانسهای IF کانالهای مجاور (۳۱/۹ و ۴۰/۴ مگاهرتز) دارای دامنه صفر (کاملاً حذف شده)، IF صدای خود کانال (۳۳/۴ مگاهرتز) دارای دامنه ۱۰٪ (مقدار تضعیف شده) ولی IF رنگ و تصویر (۳۴/۴۷ و ۳۸/۹ مگاهرتز) دارای دامنه حداکثر هستند. (دامنه ۵۰٪) پهنای باند فرکانسی ایجاد شده فوق به طور کامل و بدون هیچ کم و کسری باید تحویل تقویت کننده ها داده شود، به این منظور بعد از فیلترهای حذف و تضعیف، چند ترانس IF قرار می گیرد که هر کدام بر روی یکی از فرکانسهای فوق تنظیم شده است تا بتواند پهنای باند فوق را به طریقه صحیح تحویل طبقه تقویت دهد.

حال اهمیت این نکته مشخص می شود که بدون داشتن دستگاههای لازم هیچگاه

اقدام به بر هم زدن تنظیم این ترانسهای IF نمی کنیم به علت اینکه از تنظیم

خارج شدن ترانس های IF و سیم پیچ های این طبقه اثر بسیار نا مطلوبی بر روی

اطلاعات ارسالی از فرستنده دارد

ب- بخش آشکار ساز تصویر :

این قسمت نیز اکثرا در داخل آی سی در نظر گرفته می شود چند کار به شرح

زیر انجام می دهید :

۱- از IF تصویر (۳۸/۹ مگاهرتز) سیگنال تصویر را به وجود می آورد .

۲- از مخلوط کردن IF تصویر و صدا و بدست آوردن موج تفاضل ، IF

دوم صدا را بوجود می آورد :

$$\text{مگاهرتز} \quad ۳۸/۹ - ۳۳/۴ = ۵/۵$$

۳- از مخلوط کردن IF تصویر و IF رنگ و بدست آوردن موج تفاضل آن

دو ، IF دوم رنگ را به وجود می آورد :

$$\text{مگاهرتز} \quad ۳۸/۹ - ۳۴/۴۷ = ۴/۴۳$$

ج- بخش AGC :

این قسمت مقدار تقویت ، تقویت کننده های IF (IF agc) و تقویت کننده تیونر

(RF AGC) را بسته به سیگنال دریافت شده توسط آنتن تنظیم می کند ، به

طوری که اگر سیگنال دریافتی توسط آنتن ضعیف باشد این بخش با اعمال ولتاژ مثبت به طبقه IF مقدار تقویت این طبقه را بالا می برد و اگر سیگنال قوی باشد بلعکس .

AFT (اتوماتیک فرکانس کنترل) :

زمانیکه ایستگاههای ضعیف توسط گیرنده دریافت می شود امکان تغییر فرکانس اسیلاتور تیونر بسیار زیاد است (به دلیل ضعیف بودن اطلاعات دریافتی)، به این منظور خصوصا در گیرنده های رنگی مداری در این قسمت قرار می گیرد که باعث تصحیح فرکانس اسیلاتور تیونر می شود ، طرز کار کلی این مدار بصورت زیر است :

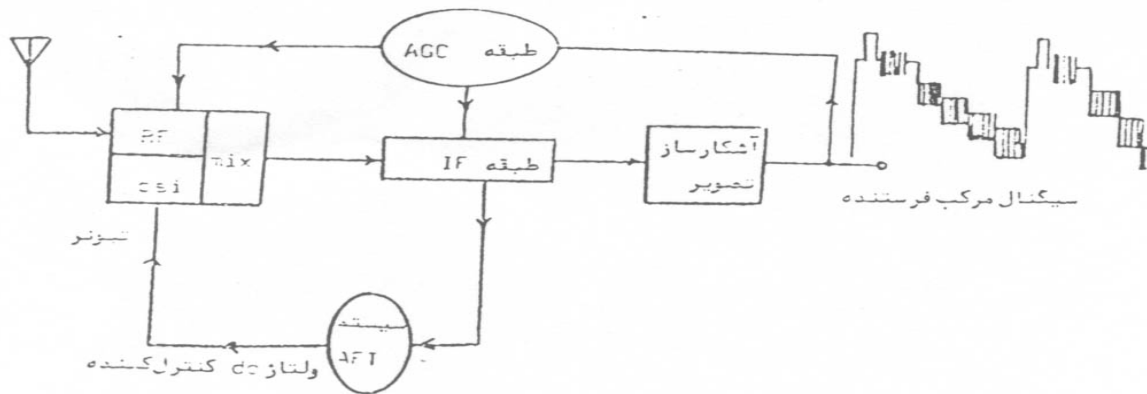
سیگنال IF تصویر تقویت شده از طبقه IF تصویر به مدار آشکار ساز AFT داده می شود این مدار سیگنال IF را طوری آشکار می کند که از آن یک ولتاژ DC تهیه نماید . به صورتی که اگر مقدار فرکانس IF تصویر دقیقا $38/9$ مگاهرتز باشد ولتاژ DC تهیه شده توسط این مدار صفر و اگر مقدار فرکانس IF تصویر از $38/9$ مگاهرتز بیشتر باشد ولتاژ تهیه شده توسط این مدار صفر و اگر مقدار فرکانس IF تصویر از $38/9$ مگاهرتز بیشتر باشد ولتاژ تهیه شده توسط این مدار منفی و بر عکس اگر کمتر از $38/9$ مگاهرتز باشد ولتاژ تهیه شده مثبت خواهد بود .

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooon.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

حال این ولتاژ DC به تغذیه اسیلاتور تیونر (پین AFT روی تیونر) اضافه شده ،
تغذیه اسیلاتور را بسته به صحیح یا نا صحیح بودن فرکانس IF تصویر آنقدر
تنظیم می کند تا مقدار IF تصویر در مقدار استاندارد آن (۳۸/۹ مگا) قفل شود .
عمل AFT در هنگام دریافت ایستگاههای ضعیف و همچنین در مورد
تلویزیونهایی که دارای مترل از راه دور هستند بسیار مفید و باعث ثابت ماندن
مشخصات تصویر خواهد شد .

نمای کلی طبقات IF ، آشکار ساز و AGC :

نمای کلی طبقات IF ، آشکار ساز و AGC :

بررسی طبقه تقویت IF ، آشکار ساز و AGC تلویزیون رنگی شهاب ۲۱ اینچ

هر سه قسمت فوق در داخل آی سی ۱۰۱ واقع شده اند ، موج IF به وجود آمده
توسط تیونر از پین IF آن خارج شده توسط ترانزیستور Q161 تقویت گشته به
فیلتر Z101 داده می شود . این فیلتر و سیم پیچ T101 باند گذر سیگنال ویدئو را

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

تنظیم می کنند (یعنی فرکانس حامل تصویر خود کانال ۳۸/۹ مگاهرتز را به طور کامل فرکانس حامل صدای خود کانال ۳۳/۴ مگاهرتز را به مقدار کم تضعیف و فرکانس های حامل کانالهای مجاور ۳۱/۹ و ۴۰/۴ مگاهرتز را به طور کامل حذف می کنند .

IF ویدئو بعد از عبور از Z101 به پایه های ۹ و ۱۰ آی سی ۱۰۱ وارد شده توسط سه تقویت کننده در داخل آی سی تقویت شده به آشکار ساز داده می شود که ترانس T171 سیم پیچ (مدار هماهنگ) آشکار ساز می باشد ، سیگنال ویدئوی آشکار شده از پایه ۲۲ بعد از تقویت خارج شده بعد از آنکه IF دوم صوت آن (فرکانس ۵/۵ مگاهرتز) توسط فیلتر های L201 و L202 حذف شد (فیلتر حذف ۵/۵ مگا) سیگنال ویدئوی خالص (اطلاعات رنگ + روشنایی + سینک + محو) به پایه ۳۹ آی سی ۵۰۱ می رسد .

بخش AGC :

سیگنال ویدئوی آشکار شده در پایه ۲۲ از داخل آی سی به آشکار ساز AGC داده می شود AGC بسته به قوی یا ضعیف بودن سیگنال ولتاژی را تهیه کرده و به تقویت کننده IF داخل آی سی داده مقدار تقویت آنرا تنظیم میکند همچنین این ولتاژ به مدار RF AGC (A GC تیونر) داخل خود آی سی نیز رسیده و باعث می شود ولتاژی بین ۲/۴ (در هنگامیکه سیگنال قوی است) تا ۷/۳ ولت (هنگامیکه سیگنال ضعیف است) از پایه ۱۳ آی سی ۱۰۱ خارج شده به پین AGC روی تیونر رسیده و مقدار تقویت ترانزیستور تقویت RF داخل تیونر را بسته به قوی یا ضعیف بودن سیگنال تنظیم کند .

تشخیص سالمی طبقه IF :

کابل خروجی تیونر به طبقه IF را جدا کرده با یک سیم به آنتن به ورودی آن سیم مغزی ضربه می زنیم اگر نویز در صدا و تصویر ظاهر شد طبقه IF سالم است .
و یا آنکه می توان یک سیم آنتن به پین IF تیونر در حالیکه تلویزیون روشن است ضربه زد اگر در صدا و تصویر اثر کرد طبقه IF سالم است (در صورتی که تیونر الکترونیک و سوکتی باشد).

تشخیص سالمی AGC :

آنتن وصل شود به طوریکه تصویر فرستنده کامل دریافت شود در این حالت روی

پین agc تیونر باید حدود ۲ ولت و با قطع آنتن باید ۷/۵ ولت ظاهر گردد.

تشخیص سالمی AFT:

در حالت دریافت سیگنال واضح توسط تلویزیون اگر در بین

AFT تیونر حدود ۶/۵ ولت دیده شد AFT سالم است.

تنظیمات طبقه IF:

در این طبقه فقط تنظیم AGC: تیونر (AGC DELAY) داریم به طوریکه وقتی آنتن

وصل بود و تصویر واضح را دریافت کردیم با تنظیم VR151 (در پایه ۱۲ آی سی

۱۰۱) ولتاژ پین AGC روی تیونر را در ۲/۵ ولت و زمانیکه آنتن قطع است این

ولتاژ را در ۷/۵ ولت تنظیم می کنیم.

تعمیرات طبقه IF:

همانطوریکه در بررسی این طبقات مشاهده گردید به دلیل آنکه این بخشها سر راه

عبور و تقویت اطلاعات صدا و تصویر فرستنده قرار دارند هد گونه ایرادی در کار

یکی از مدارات فوق هم صدا وهم تصویر گیرنده را با هم معیوب می کند بنابراین

در صورت عدم وجود صدا و تصویر (در صورتیکه راسترو وجود داشته باشد):

۱- بایک سیم آنتن به پین IF روی تیونر ضربه زده شود که در این صورت یکی از

دو حالت زیر مشاهده می شود:

الف - اگر انجام این کار در صداوراستر اثری نداشت :

عیب در طبقه IF (IC101, Q161) و قطعات این مسیر می باشد جهت تشخیص محل دقیق عیب ولتاژ پایه های آی سی ۱۰۱ گرفته شود، اگر مطابق نقشه نبود به احتمال زیاد خود آی سی خراب است و به احتمال ضعیفتر قطعات جانبی آی سی در صورتیکه ولتاژ پایه های آی سی طبق نقشه بود می باید Q161، Z161 و قطعات اطراف آنها بررسی کرد.

ب - در صورتیکه سیگنال دادن به ورودی طبقه IF در صدا و راستر اثر کرد: مشخص می شود که طبقه IF سالم است ابتدا از سالمی طبقه AGC مطمئن می شویم (در صورت غیر نرمال بودن ولتاژ AGC روی تیونر باید مسیر AGC تا IC101 یا خود آی سی را بررسی نمود)، سپس توجه می کنیم که ولتاژ تغذیه به تیونر برسد (۱۲ ولت) اگر ولتاژ درست نبود می بایست رگولاتور ۱۲ ولت (Q101) را در منبع تغذیه بررسی کرد، اگر ولتاژ تغذیه تیونر نیز درست بود عیب در تیونر است (تیونر تعویض گردد).

□ مدارات رنگی

همانطوریکه در اصول تلویزیون رنگی گفته شد اطلاعاتی که فرستنده های رنگی به عنوان رنگ ارسال می کنند دو سیگنال $R-Y$ ، $B-Y$ می باشد حال گیرنده های رنگی برای نمایش رنگ و تصاویر، ابتدا باید این اطلاعات ($R-Y$ و $B-Y$) را از سیگنال مرکب فرستنده جدا و آشکار کرده و سپس از روی آنها سیگنالهای اولیه رنگ (R, G, B) را تهیه نمایند و این سیگنالها را به کاتدهای مربوطه داده تا رنگ تصاویر پخش گردد. بنابراین مدارات رنگ تلویزیون های رنگی رامی توان به دو دسته تقسیم نمود:

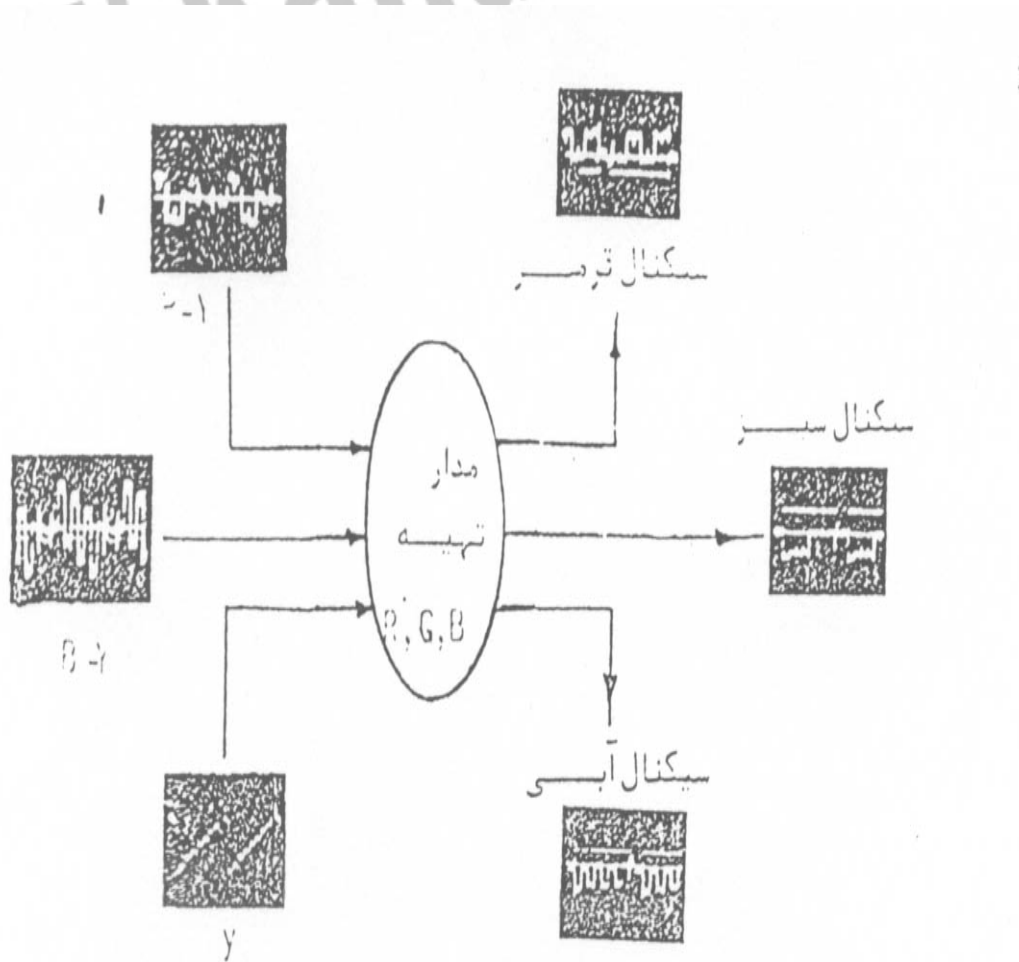
الف - مداراتی که از روی سیگنال مرکب فرستنده اطلاعات رنگ آنرا ($R-Y$ و $B-Y$) جدا می کنند، به این مدارات، دیکدورهای رنگ گوئیم:

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooon.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

ب: مداراتی که از روی اطلاعات رنگ ارسالی از فرستنده (B-R-Y)

(Y) و سیگنالهای اولیه رنگ (قرمز، سبز، آبی) (راتهییه می کنند به این

مدار RGB گوئیم :

در این قسمت مدارات فرستنده، مدارات دیکدر را برای سه سیستم

SECAM, PaINTSC و مدارات RGB را بررسی می کنیم .

به دلیل همین پهنای باند بیشتر Y نسبت به کرومیناس سرعت عبور آن از مدارات بیشتر بوده باعث می شود که اطلاعات روشنایی صحنه ها با رنگ آنها همزمانی نداشته باشند به همین دلیل در فرستنده اطلاعات Y ارا قبل از ارسال مقداری تاخیر می دهند (۱۲۰ نانو ثانیه).

کلید سکام :

ذکر شد که در سیستم سکام از دو سیگنال R-Y و B-Y که توسط دوربین به وجود آمده، در هر خط افقی فقط به یکی از آنها احتیاج داریم بنابراین، دو سیگنال فوق به کلیدی به نام کلید سکام داده می شود، این کلید دو ورودی در این قسمت دارد و یک خروجی که باعث می شود در هر خط افقی یکی از این سیگنالها به خروجی وصل شده و به مدالاتور وارد گردد.

پالس فرمان این کلید از طبقه افقی گرفته می شود و در حقیقت این پالس فرکانسی است برابر نصف طبقه افقی که حالت کلید سکام را عوض می کند.

اسیلاتور موج حامل : می دانیم برای ارسال هرگونه موج اطلاعاتی احتیاج به موجی حامل نیز است، در سیستم سکام R-Y را بر روی فرکانس $4/406$ مگاهرتز مدوله FM می کنند. این اسیلاتور نیز به ورودی دیگر کلید سکام وصل هستند که باتوجه به حالت کلید در خروجی می تواند فقط یکی از این دو وجود داشته باشد و R-Y یا B-Y در مدالاتور بر روی موج حامل خود سوار شوند.

فیلتر آنتی بل :

برای اینکه سیگنالهای تفاضلی رنگ در گیرنده های سیاه و سفید تولید پارازیت نکنند، در فرستنده رنگی موج مدوله شده کرومینانس را از فیلتری به نام فیلتر آنتی بل عبور داده تا دامنه رنگ به اندازه کافی تضعیف شده و ایجاد پارازیت در گیرنده های سیاه و سفید ننمایند.

پالس برست چیست ؟

در سیستم سکام به علت آنکه برای هر خط تصویر سیگنال تفاضلی جداگانه ائی ارسال می شود و هر سیگنال تفاضلی وقتی به گیرنده برسد توسط آشکار ساز جداگانه ائی آشکار می شود ، برای آنکه تضمین شود هر سیگنال تفاضلی رنگ در گیرنده به آشکار ساز خود وارد گردد، از فرستنده پالسی به نام پالس برست (سیگنال همزمانی رنگ) ارسال می شود ، محل قرارگرفتن این پالس درشانه عقبی پالس سینک درسیگنال مرکب می باشد.

پالس برست در سیستم سکام تشکیل شده است از چند سیکل از فرکانس های حامل رنگی که برای خط مورد نظر ارسال می شود ، یعنی اگر قرار باشد برای خط اول سیگنال تفاضلی قرمز ارسال شود درشانه عقبی پالس سینک چند سیکل از موج حامل رنگ قرمز (فرکانس ۴/۴۰۶ مگاهرتز) را قرار می دهند و یا اگر برای

خط دوم B-Y ارسال شود قبل از آن در شانه عقبی پالس سینک چند سیکل از

موج حامل B-Y (فرکانس ۴/۲۵ مگاهرتز) قرار می گیرد.

که این پالسها قبل از رنگ خط مورد نظر درگیرنده به کلیدی به نام کلید سکام

گیرنده رسیده باعث می شوند حالت آن با توجه به این موج حامل به خروجی

(آشکار ساز) مناسب آن وصل گردد.

به این ترتیب در فرستنده رنگی از جمع شدن سیگنالهای لومیناس (Y) ،

کرومیناس (B-Y، R-Y) و برست تشکیل می شود :

گیرنده (دیکدور) سکام :

می دانیم فرستنده های رنگی سکام برای هر خط تصویر یکی از سیگنالهای رنگی

(B-Y یا R-Y) را ارسال می کنند علاوه بر آن ، برای هم زمانی رنگ بین

فرستنده و گیرنده ، پالسی به نام پالس همزمانی رنگ (پالس برست) نیز از

فرستنده سکام ارسال می گردد که باعث می شوند هر سیگنال تفاضلی به آشکار

ساز مربوط به خود اعمال شود .

سیگنال R-Y در فرستنده بر روی فرکانس ۴/۴۰۶ مگا و B-Y بر روی فرکانس

۴/۲۵ مگا مدوله FM شده در قسمت رفت افقی قرار گرفته ارسال می گردند .

برست هر خط نیز بسته به آنکه در خط مورد نظر چه رنگی قرار گرفته ، در شانه

عقبی پالس سینک (قبل از خط مورد نظر) چند سیکل از موج حامل آن خط قرار

گرفته که بعد از آشکار سازی در گیرنده باعث همزمانی آشکارسازهای فرستنده با گیرنده می شود .

بنابراین برای نمایش رنگ در سیستم سکام باید دو کار انجام گیرد :

۱- سیگنالهای تفاضلی رنگ جدا و آشکار شوند .

۲- برست رنگ نیز جدا و شناسایی گردد .

(۱) طریقه جدا سازی و آشکار سازی فرکانس های حامل رنگ :

در تشریح فرستنده های سکام گفته شده که رنگ خطوط در فرستنده بصورت R-

Y و B-Y درآمده و در هر خط افقی در این سیستم فقط یکی از آنها ارسال می

شود همچنین ذکر گردید برای آنکه این فرکانسها در تلویزیون سیاه و سفید ایجاد

پارازیت نکند در فرستنده قبل از ارسال اطلاعات رنگ ، دامنه آنها را توسط

فیلتری تضعیف می کنند .

حال در گیرنده رنگی چون در مدارات رنگ فقط احتیاج به امواج رنگ داریم

ابتدا سیگنال مرکب آشکار شده از فیلتر حفظ صدا و سپس از فیلتری دیگر بنام

فیلتر بل عبور می کند .

فیلتر بل باعث تاکید موج حامل رنگ شده (در حقیقت اثر تضعیف رنگ را که در

فرستنده ایجاد شده از بین می برد) در خروجی این دو فیلتر ، سیگنال های R-Y

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

و B-Y بدست می آید که بر روی امواج حامل خود (۴/۴۰۶ و ۴/۲۵ مگا) مدوله
FM شده اند .

سپس امواج بدست آمده از دو فیلتر فوق توسط تعدادی تقویت کننده تقویت
شده به مداراتی بنام محدوده کننده داده می شود تا از نظر دامنه محدود شوند (در
حقیقت این مدارات امواج مزاحمی که بر دامنه اطلاعات رنگ اثر کرده اند را
حذف می کنند) .

حال این اطلاعات به قطعه ای بنام خط تاخیر داده می شود .

خط تاخیر (Dily lin) چیست و برای چه منظوری استفاده می شود؟

همانطوری که در کلیات تلویزیون های رنگی گفته شد برای تشکیل تصویر رنگی
حداقل در هر خط افقی نیاز به سیگنال R-Y ، B-Y داریم تا با جمع هر یک از
آنها با هم سه رنگ اصلی تصویر را بدست آوریم :

$$(RY)+Y=R$$

$$(B-Y)+Y=B$$

$$(G-Y)+Y=G$$

ولی در سیستم سکام برای هر خط افقی فقط یکی از سیگنالهای تفاضلی و Y را
بیشتر نداریم ، به همین دلیل در مسیر سیگنالهای تفاضلی بدست آمده قطعه ای
بنام خط تاخیر از جنس کوارتز قرار می گیرد :

طبق شکل از مدار محدود کننده دو خروجی بیرون می آید ، که اطلاعات در دو خروجی مثل هم است (در خط اول هر دو R-Y و در خط دوم هر دو B-Y و در خط سوم . . .). حال خط تاخیر در مسیر یکی از این خروجی ها قرار می گیرد و باعث می شود اطلاعات آن خروجی به مدت زمان یک خط افقی (۶۴ میکرو ثانیه) تاخیر داده شود . یعنی اطلاعات خط اول (R-Y) را به مدت ۶۴ میکرو ثانیه در خود نگه می دارد تا اطلاعات خط دوم (B-Y) برسد درست در این زمان اطلاعات خط اول R-Y (از مسیر تاخیری) و اطلاعات خط دوم B-Y (از مسیر تاخیر نیافته) به قسمت بعد می رسد .

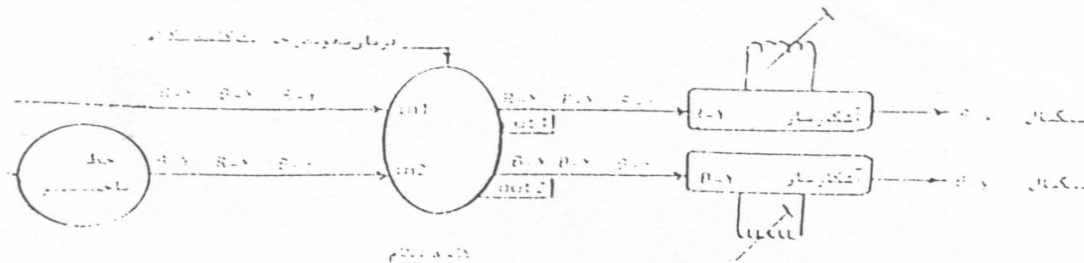
این باعث می شود، برای تمام خطوط که از فرستنده فقط یک موج اطلاع (B-Y یا R-Y) ارسال شده، هر دو موج اطلاع (B-Y و R-Y) را برای هر خط افقی داشته باشیم .

کلید سکام گیرنده چیست و امواج B-Y و R-Y چگونه آشکار می شوند ؟
سیگنالهای رنگ به طور متناوب (طبق شکل زیر) در دو خروجی خط تاخیر ظاهر می شوند، یعنی مادر هر خط هم R-Y و B-Y را داده ایم که هر کدام باید به آشکار ساز خود داده شوند.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

حال برای آنکه این امواج را آشکار کنیم باید در مسیر این امواج کلیدی قرار دهیم
تا هر موج وابسته به نوع آن به آشکار ساز خودش بدهد، این کلید را کلید سکام
گوئیم .

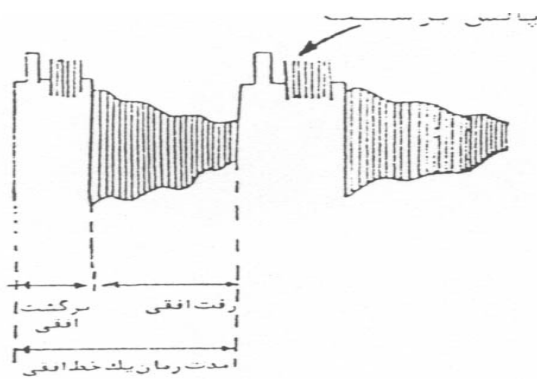
طبق شکل زیر کلید سکام دو ورودی دارد . که به عنوان مثال ورودی ۱ (in1) آن
هم R-Y و هم B-Y دارد. و دو خروجی، که در هر خروجی فقط سیگنال مشخصی
وجود دارد، یعنی خروجی ۱ (out) فقط R-Y و در خروجی ۲ (out2) فقط B-Y.
حال در خروجی ۱ کلید سکام آشکار ساز R-Y و در خروجی ۲ آن آشکار ساز B-
Y قرار می گیرد:

کلید سکام برای عوض شدن حالت خود احتیاج به فرمان تعویض حالت دارد که
این فرمان از مدار شناسایی برست صادر می شود .
۲-طریقه جداسازی پالسهای برست :

همانطوریکه از شکل زیر مشخص است محل قرار گرفتن پالسهای برست در شانه

عقبی پالس سینک می باشد و می دانیم که زمان شانه عقبی پالس سبک در قسمت

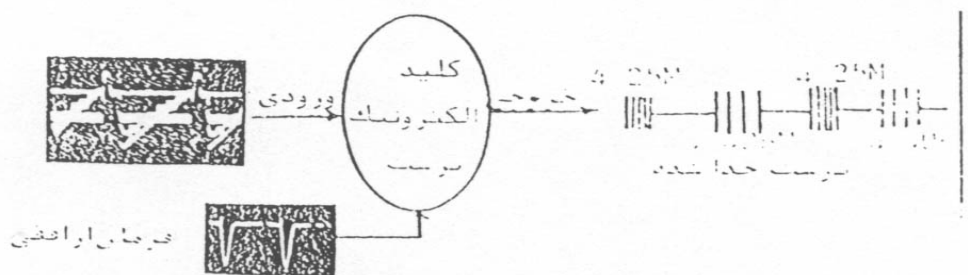
برگشت افقی است .

بنابراین برای جداسازی برست از سیگنال مرکب احتیاج به پالسی از طبقه افقی

داریم که این پالس زمان برگشت افقی را نشان دهد، حال اگر به ورودی یک کلید

الکترونیک سیگنال مرکب فوق وبه گیت آن پالس های برست افقی را بدهیم این

مدار می تواند در خروجی خود فقط پالسهای برست را ظاهر کند یعنی :

برست جدا شده را چگونه شناسایی کنیم ؟

برست های جدا شده در حقیقت شامل فرکانس های حامل B-Y و R-Y است، حال

برای تشخیص این فرکانس ها (شناسایی آنها) می توانیم مدار هماهنگی (شامل

سیم پیچ و خازن که نوسان سازی می کنند) را سر راه این فرکانس ها قرار دهیم

و فرکانس تشدید این مدار هماهنگ را طوری انتخاب نمائیم که به ازایکی از فرکانسهای بیشترین ولتاژ را تولید کند (فرکانس تشدید یک مدار هماهنگ فرکانسی است که به ازاء آن خازن و سیم پیچ می تواند بیشترین ولتاژ را تولید نمایند) و فرکانسهای فوق را به این مدار بدهیم.

خروجی این مدار هماهنگ ولتاژی خواهد که مرتبا از یک خط به خط دیگر کم و زیاد می شود، به عنوان مثال اگر فرکانس تشدید مدار هماهنگ، فرکانس ۴/۲۵ مگاهرتز (حامل B-Y) انتخاب شود وقتی برست B-Y به این مدار داده می

شود خروجی مدار ولتاژی بادمه زیاد خواهد بود و زمانی که برست R-Y (فرکانس ۴/۴۰۶ مگاهرتز) به آن داده میشود چون این فرکانس دقیقا فرکانس تشدید مدار هماهنگ نیست دامنه ولتاژ تولید شده توسط مدار هماهنگ نسبت به حالت قبل

کم می شود:

مدار قطع رنگ:

در همین قسمت نیز مداری به نام قطع رنگ قرار گرفته که اگر به هر دلیلی پالسهای برست برشانه عقبی پالس سینک وجود نداشته باشد (به عنوان مثال اگر

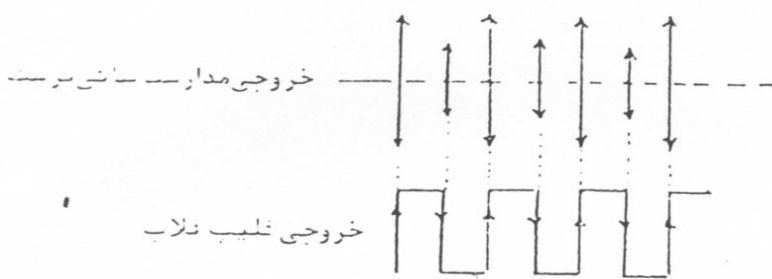
فرستنده سیاه و سفید باشد، فرستنده سیستم سکام نباشد، مدارات رنگ گیرنده خراب باشند و قادر به شناسایی برست نباشد، دامنه اطلاعات رنگ خیلی ضعیف باشند و...) این مدار فعال شده خروجیهای رنگ را صفر می کند و از ایجاد پارازیت رنگی بر روی تصویر جلوگیری می کند.

مدار قطع رنگ در دیکدور هر سه سیستم سکام، پال و NTSC وجود داشته و در هر سه سیستم عمل گفته شده را انجام می دهد.

از برست آشکار شده توسط مدار فوق به عنوان فرمان جهت مداری دیگر به نام فلیپ فلاپ استفاده می شود.

فلیپ فلاپ چیست؟

یکی از انواع مدارات نوسان ساز می باشد (مولتی ویراتور بی استابل) که تولید نوسان مربعی می کند، این مدار دو ورودی دارد که به یکی از ورودیهای آن برست آشکار شده وارد می گردد و با توجه به این ورودی حالت پالس مربعی شکل می گیرد (به عنوان مثال بیشتر پالس برست باعث تشکیل دامنه بالارونده و ولتاژ کمتر پالس برست باعث تشکیل دامنه پایین رونده نوسان مربعی میشود):

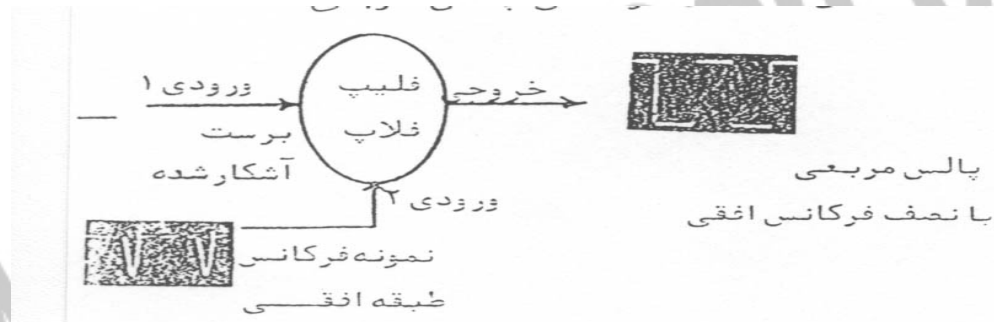

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

وبه ورودی دیگر آن فرکانس افقی وارد می گردد، واز روی این ورودی فرکانس

پالس مربعی تعیین می شود (فیلیپ فلاپ باتوجه به این ورودی فرکانس پالس

مربعی را نصف فرکانس طبقه افقی می سازد).

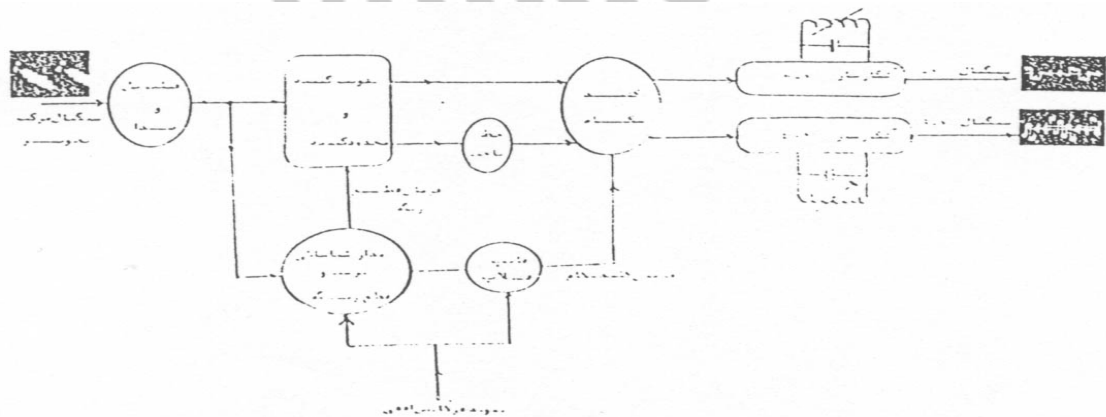

از خروجی فیلیپ فلاپ چه استفاده ائی می شود ؟

پالس مربعی حاصل از مدار فوق جهت فرمان کلید سکام استفاده می شود و

باعث می گردد هر سیگنال تفاضلی رنگ از طریق کلید سکام به آشکار ساز خود

وصل گردد (به مبحث سکام در همین بخش مراجعه شود).

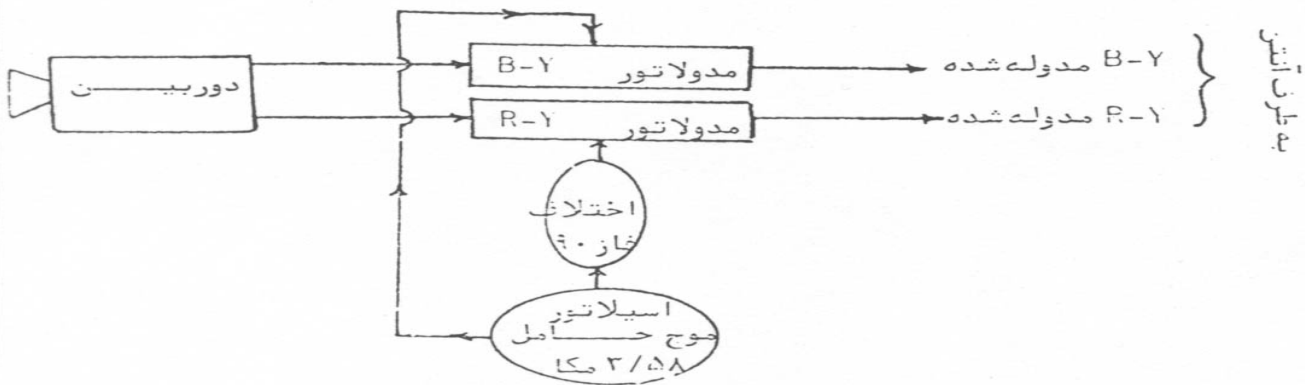

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooon.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

سیستم NTSC:

الف - فرستنده NTSC:

در این سیستم از فرستنده هر دو سیگنال تفاضلی B-Y و R-Y برای هر خط ارسال می گردد، به این صورت که بعد از بدست آمدن این دو سیگنال در دوربین NTSC باید آنها برای ارسال بر روی موجی حامل سوار کنند ، موج حامل رنگ در این سیستم فرکانس ۳/۵۸ مگاهرتز است (در اروپا از سیستم NTSC دیگری استفاده شده که فرکانس حامل آن ۴/۴۳ مگاهرتز بوده و به نام سیستم NTSC اروپایی شناخته می شود).

ولی چون هر موج اطلاع (B-Y ,R-Y) می خواهند روی یک موج حامل سوار شوند (۳/۵۸ مگاهرتز)، جهت جلوگیری از تداخل بین آن دو ، فرکانس حامل به دوشاخه تقسیم شده ، یکی مستقیماً به مدولاتور B-Y داده می شود و B-Y روی آن مدوله دامنه (AM) شده ولی دیگر ۹۰ درجه اختلاف فاز می دهند و R-Y را بروی

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

آن نیز مدوله می کنند حال این دو موج رنگ با اطلاعات دیگر (صدا، تصویر،

سینک، محور و روشنایی) فرستنده NTSC ارسال می گردد.

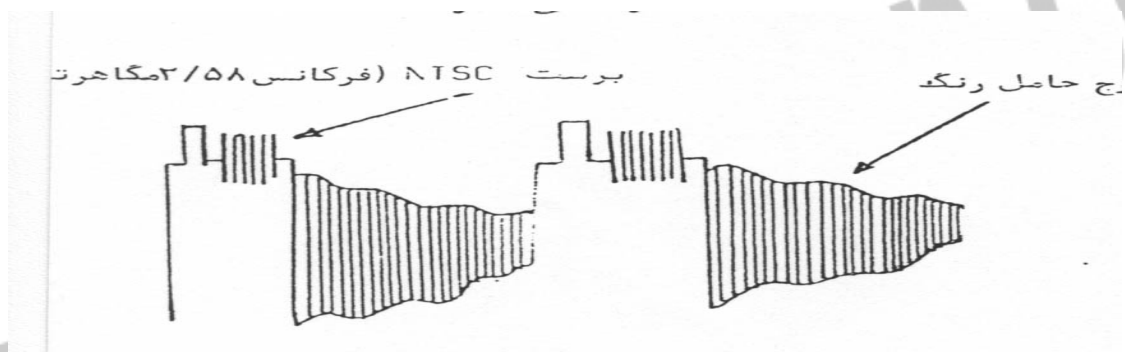
در فرستنده های NTSC برای آنکه رنگ ارسالی بر روی گیرنده های سیاه و سفید

ایجاد پارازیت ننمایند، قبل از ارسال امواج رنگ، موج حامل آنرا حذف کرده فقط

باندهای کناری ارسال می گردد (مدولاسیون کود راجر)، به همین دلیل از فرستنده

NTSC جهت پالس شناسی رنگ (برست) چند سیکل از همین موج حامل رنگ

(۳/۵۸ مگا) در شانه عقبی پالس سینک به عنوان برست NTSC قرار می گیرد.

ب- گیرنده (دیکدور) NTSC:

بعد از آشکارسازی سیگنال مرکب در آشکار ساز تصویر توسط فیلتری اطلاعات

رنگ از سیگنال مرکب جدا شده تقویت گشته و به آشکارسازهای B-Y و R-Y داده

می شود. منتها همانطوریکه گفته شد موج حامل سیگنالهای تفاضلی رنگ

(۳/۵۸ مگاهرتز) در فرستنده حذف شده است (به علت آنکه در گیرنده های سیاه

وسفید تولید پارازیت نکند). حال بدون این موج حامل، گیرنده قادر به آشکار سازی (R-Y B-Y), نخواهد بود.

برای این منظور در دیکدورهای NTSC احتیاج به اسیلاتوری است که فرکانس ۳/۵۸ مگاهرتز را تولید نماید، بنابراین برای آشکار سازهای B-Y و R-Y فرکانس ساخته شده توسط این اسیلاتور نیز وارد می شود، و به آشکار ساز B-Y مستقیم ولی به آشکار ساز R-Y با ۹۰ درجه اختلاف فاز، دو سیگنال B-Y و R-Y آشکار شده و به دیگر مدارات رنگ داده می شود.

برای همزمانی اسیلاتور موج حامل و نیز ثابت بودن فرکانس آن همانطوریکه گفته شد از فرستنده در شانه عقبی پالس سینک موج همزمانی رنگ (برست رنگ NTSC) قرار گرفته، که این موج نیز در دیکدور NTSC از سیگنال مرکب جدا شده و به قسمت AFG اسیلاتور رنگ داده می شود علاوه بر آن نمونه فرکانس اسیلاتور نیز به آن وارد شده، اسیلاتور آن دورا مقایسه کرده اگر باهم برابر نباشند و لثازی تهیه کرده به اسیلاتور می دهد و باعث قفل شدن فرکانس روی ۳/۵۸ مگاهرتز می شود (همانند AFG در طبقه افقی) و اگر برست NTSC وجود نداشته باشد و یا آشکار نشده باشد مدار قطع رنگ فعال شده باعث قطع رنگ و جلوگیری از پخش پارازیت رنگ روی تصویر شده تصویر به صورت سیاه و سفید پخش می شود.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooon.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

سیستم PAL:

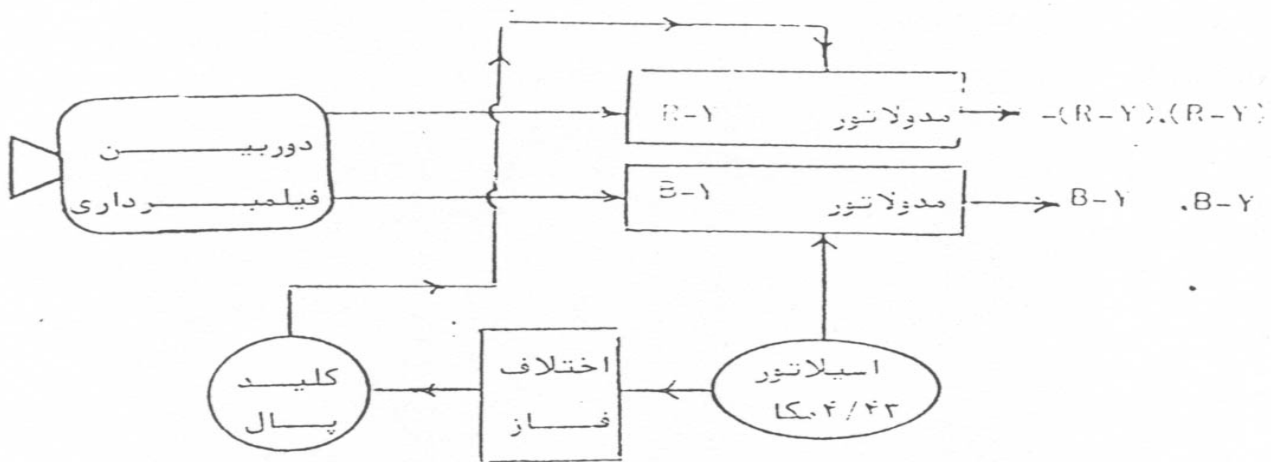
در روش NTSC بر اثر تغییر فاز سیگنالهای تفاضلی (در اثر انعکاسات در مناطق کوهستانی، یادرتیونر و مدارات IF گیرنده) رنگ تصویر عوض شده، تصویر دارای رنگهای غیر واقعی می شود.

در روش پال برای برطرف کردن اشکال NTSC به این صورت عمل شد که سیگنالهای رنگ ارسالی برای هر خط همان B-Y و R-Y بوده ولی فاز R-Y از یک خط به خط دیگر ۱۸۰ درجه تغییر داده شد (یعنی در یک خط R-Y و در خط دیگر R-Y) ارسال گردید سپس گیرنده سیگنال های هر خط را با خط قبلی مقایسه کرده در این صورت اگر تغییر فازی در اثر عوامل فوق به وجود آمده باشد قابل اصلاح شدن است.

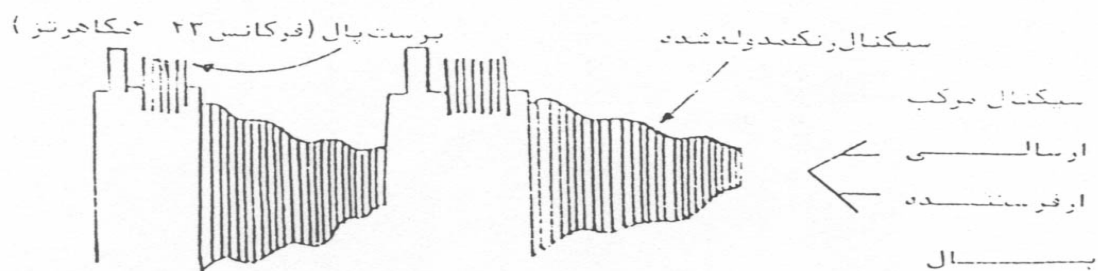
الف - فرستنده پال :

بعد از بدست آمدن B-Y و R - y از دوربین، برای ارسال آنها از موج حامل $4/43$ مگاهرتز استفاده می کنند، یعنی B-Y مستقیماً بر روی موج حامل سوار می شود ولی برای مدوله کردن R-Y، موج حامل را ۹۰ درجه تغییر فاز می دهند (تا اینجا همانند فرستنده NTSC عمل شد) حال برای برطرف کردن اشکال R-Y NTSC، از یک خط به خط بعد ۱۸۰ درجه اختلاف فاز می دهند.

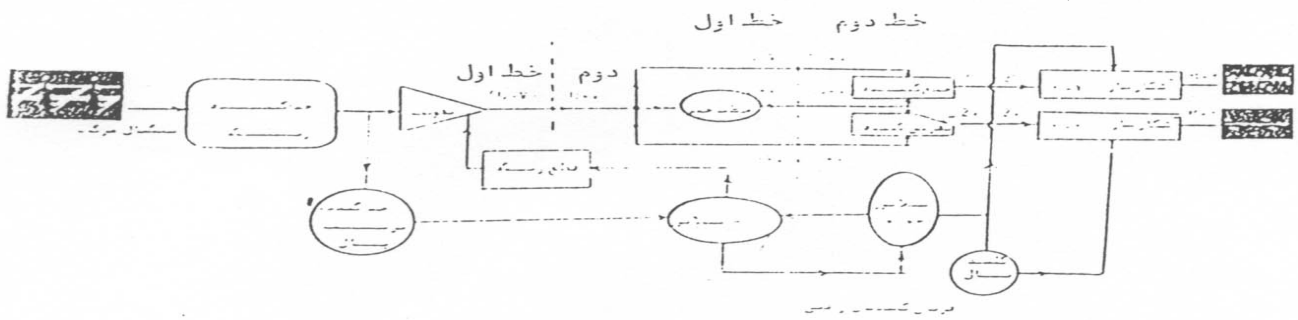
به این معنی که موج حامل R-Y از کلیدی به نام کلید پال عبور می دهند، این کلید یکبار موج حامل را بدون تغییر (با همان ۹۰ درجه اختلاف فاز) و بار دیگر با ۱۸۰ درجه اختلاف فاز (جمعا ۲۷۰ درجه) به مدولاتور R-Y می دهد و به این صورت باعث می شود که در یک خط R-Y ارسال گردد ولی در خط دیگر (R-Y) فرستاده شود.

در روش پال نیز به همان دلیل NTSC موج حامل را حذف می کنند، بنابراین به دلیل حذف موج حامل رنگ، همانند NTSC در گیرنده PAL برای سیلاتور ۴/۴۳ مگاهرتز نیاز به برست پال داریم تا سیلاتور موج حامل را در دیکدور پال گیرنده روی فرکانس ۴/۴۳ مگاهرتز قفل کند.

ب- گیرنده پال :

نمای کلی گیرنده پال درتلویزیون

نکته مهم: در این سیستم برای آنکه بتوانیم ساده تر عمل دیکدورپال را بررسی

نمائیم B-Y را با علامت اختصاری U و R-Y را با علامت اختصاری V نمایش می دهیم:

سیگنال مرکب آشکار شده از طبقه آشکار ساز تصویر به دیکدور پال وارد شده

توسط مدار فیلتر ورودی اطلاعات رنگ (موج IF رنگ برست پال) از آن جدا

می شود .

موج IF رنگ بعد از تقویت از یک خط تاخیر ۶۴ میکرو ثانیه عبور داده می شود

(به این دلیل که موج IF رنگ خط فعلی را با موج IF خط قبلی مقایسه می کنیم

و اگر تغییر فاز بصورت گرفته بتوانیم جبران کنیم)

بعد از خط تغییر یک جمع کننده و یک تفریق کننده ، سیگنال های خط فعلی را

با خط قبلی جمع و تفریق می کنند :

$$\text{خروجیهای جمع کننده } \{ (U+V)+(U-V)=2U=2B-Y \}$$

$$\{ (U-V)+(U+V)=2U=2B-Y \}$$

$$(U+V)-(U-V)=+2V=2R-Y\} \text{ خروجیهای تفریق کننده}$$

$$(U-V)-(U+V)=-2V = -2(R-Y)\}$$

همانطوریکه مشاهده می شود خروجیهای جمع کننده همیشه و در تمام خطها-B-
Y بوده ولی خروجی تفریق کننده در یک خط R-Y و در خط بعدی (R-Y) می باشد
، علاوه بر آن مجموع ،خط تاخیر ،جمع کننده و تفریق کننده باعث مقایسه رنگ
هر خط با خط قبلی و برطرف شدن اختلاف فاز احتمالی می شوند.

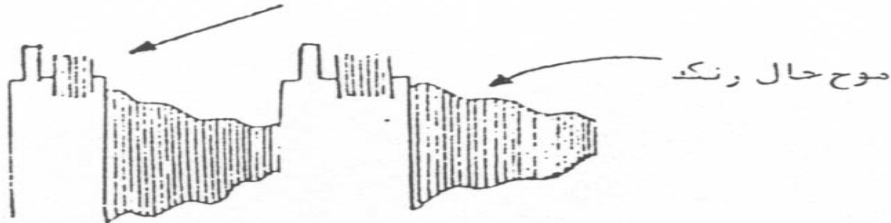
در سیستم پال همانند NTSC چون موج حامل رنگ حذف شده برای آشکار
سازی باید مجدد موج حامل توسط گیرنده پال تولید گردد، متها برای ثابت بودن
فرکانس آن درگیرنده ،توسط فرستنده موج همزمانی این اسیلاتور نیز ارسال
می شود (برست پال).

این موج بعد از جدا شدن از سیگنال مرکب به AFC اسیلاتور رنگ (آشکار ساز
برست پال) داده می شود و رودی دیگر AFC نمونه فرکانس اسیلاتور است
، AFC این دو فرکانس را با هم مقایسه کرده اگر تغییر در فرکانس یا فاز آنها وجود
داشته باشد با اعمال ولتاژی به اسیلاتور آنرا اصلاح می کند (همانند AFC در طبقه
افقی) و باعث ثابت ماندن فرکانس اسیلاتور روی ۴/۴۳ مگاهرتز می شود و اگر
چنانچه برست پال به هر دلیلی وجود نداشته باشد ،مدار قطع رنگ باعث سیاه و
سفید شدن تصویر در حالت PAL می شود .

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

علاوه بر آن چون R-Y از یک خط به خط دیگر ۱۸۰ درجه اختلاف فاز دارد، موج
اسیلاتوری که به آشکارساز R-Y داده می شود، نیز توسط کلید پال از یک خط
تا خط دیگر دارای ۱۸۰ درجه اختلاف فاز می شود ولی موج اسیلاتور به
آشکارساز B-Y بدون اختلاف فاز و مستقیم داده می شود .

برست پال (فرکانس ۲/۲۳ مگاهرتز)

مدارات رنگ در تلویزیون رنگی شهاب ۲۱ اینچ:

در این تلویزیون کار پردازش و بدست آوردن سیگنالهای تفاضلی رنگ بر عهده دو
آی سی IC501، ICN01 می باشد این تلویزیون قادر به دریافت و نمایش رنگ در هر
سه سیستم SECAM، PAL، NTSC است، برای حالت SECAM، PAL آی سی
IC501 (KA2124) از سیگنال مرکب فرستنده سیگنالهای تفاضلی رنگ (R-Y، B-Y)
(راتیبه و آی سی ICN01 (MS1397) از روی این دو سیگنال، G-Y را بدست می
آورد، ولی در حالت سکام هر دو کار فوق را آی سی ICN01 انجام می دهد، در این
قسمت مدارات رنگ برای برای هر سه سیستم را بررسی می کنیم:

الف - حالت سکام

در آی سی ۱۰۱ سیگنال مرکب شامل صدا ، روشنائی ،برست ،سینک و محو تهیه شده ،صدای آن توسط Z201 حذف می گردد و به پایه ۳۹ آی سی ۵۰۱ می رسد ،در حالت سکام این سیگنال بعد از تقویت از پایه ۴۰ خارج شده بعد از عبور از فیلتر بل (جهت تاکید و عبور اطلاعات رنگ) به پایه ۲۷ آی سی ICN01 فقط اطلاعات رنگ (شامل IF رنگ و برست) وارد شده که بعد از محدود سازی از یک طرف به کلید الکترونیک و آشکار ساز برست و از طرف دیگر به مدار عبور یا قطع رنگ در داخل آی سی ICN01 داده می شود .

کلید الکترونیک وظیفه جدا کردن برست را برعهده دارد که برای این کار احتیاج به پالس کلید از طبقه افقی است این پالس از پایه ۳۸ آی سی ۵۰۱ (اسیلاتور افقی) گرفته شده و به پایه ۳۰ آی سی ICN01 برای تحریک این قسمت داده می شود .

آشکار ساز برست ،فرکانسهای برست را توسط مدار هماهنگ خود (که فرکانس تشدید آن ۴/۳۲۸ مگاهرتز است) شناسایی کرده و برست را آشکار می کند خروجی این مدار به دو قسمت داده می شود:

اولا به مدار فلیپ فلاپ جهت کنترل حالت آن ،ثانیا به مدار عبور یا قطع رنگ

نکته مهم :

اگر همه شرایط درست باشد و برست سکام صحیح آشکار شده باشد در پایه ۲۶ نسبت به شاسی بیشترین ولتاژ (حدود ۹ ولت) خواهیم داشت در صورتیکه ولتاژ کم بود می توان با تنظیم سیم پیچ LN52 ولتاژ پایه ۲۶ آی سی را حداکثر کرد. حال اگر به هر دلیلی برست آشکار نشود (دلایل آن قبلاً بررسی شده) ولتاژ پایه ۲۶ آی سی ICN01 از ۹ ولت کمتر شده، در این حالت مدار قطع رنگ در داخل آی سی فعال شده جلوی عبور رنگ را گرفته و در نتیجه تصویر سیاه و سفید می شود. IF رنگ بعد از عبور از مدارات فوق به دو شاخه شده، یک شاخه از پایه ۲ توسط خط تاخیر ۶۴ میکروثانیه به پایه ۴ وارد می شود و به کلید سکام می رود ولی شاخه دیگر مستقیماً به کلید سکام، از داخل آی سی داده می شود.

کلید سکام باعث می شود هر کدام از امواج IF رنگ به آشکار ساز خود رسیده و آشکار شوند، سیگنال R-Y آشکار شده از پایه ۱۲ و سیگنال B-Y آشکار شده از پایه ۸ خارج و به ترتیب به پایه های ۱۶ و ۱۴ آی سی داده می شوند در این قسمت در داخل آی سی G-Y را از روی R-Y و B-Y تهیه و سیگنال تفاضلی رنگ از پایه های ۲۲، ۲۰، ۱۸ آی سی خارج می شوند. در پایه ۵ آی سی ICN01 مدار تنظیم رنگ قرار گرفته که می توانیم با تنظیم ولتاژ این پایه بین ۵/۳ تا ۶/۱ ولت رنگ تصویر را تنظیم کنیم این کار می تواند هم با تنظیم ولوم (VR501) و هم توسط فرمان آی

سی کنترل و هم توقف فرمان آی سی کنترل انجام گیرد (توسط مدار کنترل از راه دور).

ولتاژ تغذیه آی سی ICN01 پایه های ۹ و ۱۳ می باشند که هر دو به خط ۱۲ ولت وصل هستند.

طریقه تعمیر در صورتی که تلویزیون در حالت سکام رنگ نداشت:

۱- پایه ۵ آی سی ICN01 باید حدود ۵ ولت باشد (اگر نبود ولوم VR501 و پایه ۳ آی سی کنترل بررسی شود).

۲- ولتاژ تغذیه ۱۲ ولت در پایه های ۹ و ۱۳ آی سی ICN01 باشد (اگر نبود RN31 تا خط ۱۶/۵ ولت بررسی شود).

۳- ولتاژ DC پایه ۲/۶ آی سی N01 حدود ۹ ولت باشد.

اگر ولتاژ بود و هنوز رنگ قطع بود آی سی N01 عوض شود.

اگر ولتاژ کم بود LN52 تنظیم شود.

اگر ولتاژ نبود سیگنال پایه ۲۷ آی سی ICN01 گرفته شود (۵/۸۳ ولت).

اگر سیگنال نبود مسیر پایه ۲۷ آی سی ICN01 تا پایه ۴۰ آی سی ۵۰۱ بررسی شود.

اگر سیگنال بود پالس کلید از افقی در پایه ۳۰ گرفته شود.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

اگر پالس کلید نبود مسیر پایه ۳۰ آی سی ICN01 تا پایه ۳۸ آی سی ۵۰۱ بررسی

شود .

اگر پالس کلید بود پالس تحریک F.F در پایه ۱ گرفته شود .

اگر پالس تحریک بود LN52 تنظیم و بررسی شود ، آی سی ICN01 عوض شود.

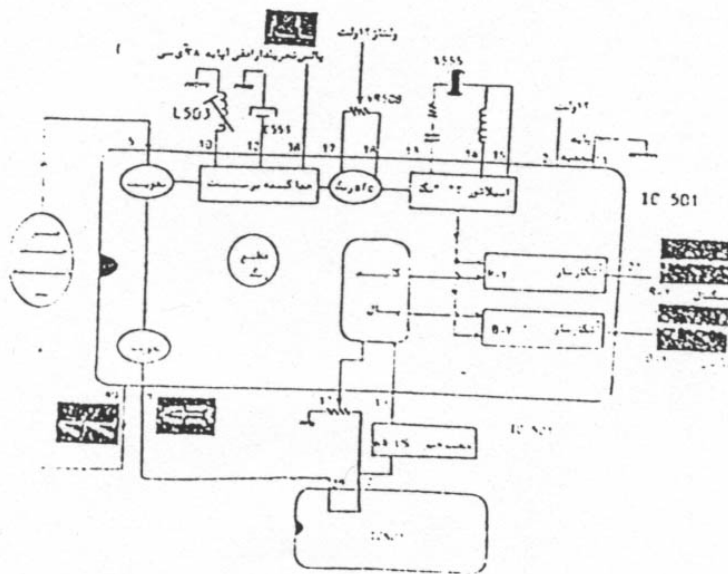
اگر پالس تحریک نبود مسیر پایه ۱ آی سی ICN01 تا طبقه افقی و عمودی

بررسی شود .

دیکدور پال در تلویزیون شهاب ۲۱ اینچ :

سیگنال مرکب در حالت پال از پایه ۴۰ آی سی ۵۰۱ از طریق فیلتر جدا کننده رنگ به پایه ۵ آی سی داده می شود ، اطلاعات رنگ (امواج IF رنگ و برست پال) در این پایه در داخل آی سی تقویت شده توسط جدا کننده برست ، سیگنال شناسائی پال از اطلاعات رنگ جدا شده به مدار AFC به اسیلاتور رنگ می رود ، نمونه نوسان اسیلاتور نیز به آن رسیده و لتاژ کنترل از AFC به اسیلاتور داده شده و باعث ثابت ماندن فرکانس اسیلاتور روی فرکانس $4/43$ مگاهرتز می شود ، علاوه بران توسط پتانسیومتر VR508 می توان به صورت دلخواه نیز فرکانس

اسیلاتور را تنظیم کرد .

نکته مهم :

اگر برست پال وجود داشته باشد و آشکار شود ولتاژ پایه ۱۲ بیشتر از ۸ ولت خواهد بود ولی اگر به هر دلیلی این سیگنال نباشد ولتاژ پایه ۱۲ از ۸ ولت کمتر

خواهد شد در نتیجه مدار قطع رنگ باعث سیاه و سفید شده تصویر در حالت پال می شود، با تنظیم سیم پیچ L503 می توانیم ولتاژ پایه ۱۲ آی سی را در حداکثر تنظیم کنیم.

نوسان اسیلاتور (X555) که توسط دو عمل فوق (AFC, VR508) قابل کنترل است به پایه های ۱۴ و ۱۵ می رسد، مدار فیلتری که به همراه این کریستال می باشد باعث می شود نوسان پایه ۱۵ با پایه ۱۴ اختلاف فاز لازم جهت اعمال به آشکار سازها را داشته باشد.

به آشکار سازهای R-Y و B-Y از یک طرف فرکانس اسیلاتور (۴/۴۳ مگا) وارد می شود از طرفی دیگر امواج IF تفاضلی رنگ (از طریق پایه های ۱۷ و ۱۹ آی سی ۵۰۱) می رسد و باعث آشکار شدن B-Y و R-Y می شوند.

تعمیر دیکتور پال (در صورتی که سکام دارای رنگ است فقط رنگ پال قطع است):

۱- ولتاژ پایه ۱۲ بیشتر از ۸ ولت باشد (برست پال آشکار شده باشد).
حال اگر ولتاژ این پایه کمتر از ۸ ولت بود نشانه این است که برست پال آشکار نشده به این دلیل بصورت زیر عمل می کنیم:

الف - اطلاعات رنگ در پایه ۵ باشد ۱/۱ ولت (اگر نبود مسیر بین پایه ۵ تا ۴ آی سی را بررسی می کنیم).

ب- اگر اطلاعات رنگ بود پالس تحریک جداکننده برست را در پایه ۳۸ می

گیریم (۰/۲ ولت) اگر نبود مدار فیلتری این پایه (مقاومتها و خازنها) بررسی شود.

ج- در صورت وجود پالس تحریک از سالمی L503, VR508L مطمئن شده

انهار تنظیم می کنیم اگر عیب برطرف نشد IC501 خراب است .

۲- در صورتی که ولتاژ پایه ۱۲ بیشتر از ۸ ولت بود، سیگنالهای آشکار شده B-Y و R-Y

باید در پایه های ۲۱ و ۲۲ آی سی ۵۰۱ وجود داشته باشد در غیر این صورت آی سی

۵۰۱ خراب است .

۳- در صورت وجود داشتن سیگنالهای رنگ در پایه های ۲۱ و ۲۲ باید این سیگنالها به

پایه های ۱۵ و ۱۷ آی سی ICN01 برسد در غیر این صورت باید قطعات بین پایه های

فوق و مدار سوئیچ PAL از سکام بررسی شود .

دیکدور NTSCN رتلویزیون رنگی شهاب ۲۱ اینچ :

این تلویزیون قادر به دریافت و پخش NTSC با فرکانس

۴۳/۴ مگاهرتز (NTSC اروپایی) میباشد و مسیر دیکدور آن با مسیر دیکدوری که

برای پال توضیح داده شده هیچ تفاوتی نمی کند تنها فرق آن با دیکدور پال این

است که در سیستم NTSC سیگنالهای B-Y و R-Y برای هر خط بدون هیچ گونه

تغییر فازی ارسال می شود پس نیازی به خط تاخیر ندارد.

به همین دلیل توسط مدار تشخیص پال از NTSC هنگامیکه سیستم دریافتی

NTSCF شد، پایه ۱۹ آی سی ۵۰۱ که مسیر سیگنال تاخیری است شاسی می شود.

طریقه تعمیر در صورتی که تلویزیون در حالت NTSCV رنگ نداشت :

ولتاژ DC پایه ۱۹ از IC501 گرفته شود:

الف - اگر صفر بود: IC501 خراب است بررسی و تعویض گردد.

ب - اگر ولتاژ این پایه زیاد بود: مسیر IC501 تا IC01F بررسی گردد.

مدارات سوئیچ سه دیکدور NTSC، PAL، SEKAM:

هنگامیکه در تلویزیونی هر سه سیستم NTSC، PAL، SEKAM وجود داشته

باشد، در زمان دریافت تصویر فرستنده فقط باید یکی از سه دیکدور فعال باشند

(بسته به سیگنال ارسالی)، که این کار یا توسط کلید و به صورت دستی و یا توسط

مدار الکترونیک و بصورت اتومات انجام می گیرد.

در این قسمت مدارات سوئیچ رنگ را در تلویزیون شهاب که بصورت الکترونیک

می باشد بررسی می نمائیم .

۱- طریقه تشخیص سیستم SECAM از NTSC و PAL

زمانیکه سیستم دریافتی SECAM باشد ولتاژ پایه ۷ آی سی ۵۰۱ کم می شود

(۰/۷ ولت) و زمانیکه سیستم فرستنده NTSC یا PAL باشد ولتاژ این پایه زیاد

می گردد (۰/۳ ولت).

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

زیاد شدن ولتاژ پایه ۷ در حالت NTSC یا PAL باعث روشن شدن

ترانزیستور QS01 می شود در این حالت پایه ۲۷ آی سی ICN01 از طریق

دیود DS01 و از مسیر امیتر کلکتور ترانزیستور QS01 به شاسی وصل می شود.

پایه ۲۷ آی سی ICN01 ورودی رنگ برای حالت سکام است که اگر فرستنده

NTSC یا PAL باشد به صورت فوق باعث از کار افتادن دیکدور SECAM

می شود (در حقیقت ورودی SECAM را شاسی می کند) و اگر سیستم فرستنده

SECAM باشد ولتاژ پایه ۷ آی سی ۵۰۱ کم شده، QS01 خاموش و دو

ترانزیستور QS02 و QS03 روشن می شوند، این دو ترانزیستور در حالت

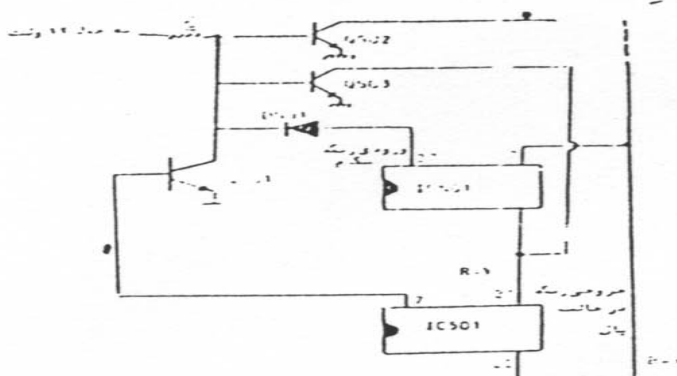
SECAM مسیر ورود سیگنال NTSC و PAL را از آی سی ۵۰۱ به آی سی

ICN01 می بندند و در نتیجه دیکدورهای پال و NTSC غیر فعال شده و فقط

دیکدور سکام در این حالت کار می کند و رنگ سکام قابل نمایش است.

۱۴۶

سایندگی مجاز تعمیرات تلویزیون رنگی

: PAL از NTSC

خیص

۲-طریقه تشخیص NTSC از PAL:

در این تلویزیون برای تشخیص NTSC از PAL از اختلافی که فرکانس های افقی و عمودی سیستم NTSC با PAL دارد، برای شناسائی این دو سیستم از هم استفاده شده است :

حالت NTSC

حالت PAL

فرکانس طبقه افقی: 15625HZ فرکانس طبقه افقی: 15750HZ

فرکانس طبقه عمودی: 50HZ فرکانس طبقه عمودی: 60HZ

فرکانس تصویر: 25 فرکانس تصویر: 30HZ

تعداد خطوط افقی: 625 تعداد خطوط افقی: 525

بنابراین در سیستم NTSC هر رفت عمودی از بالای لامپ تصویر تا پایین

تقریباً ۲۶۰ خط افقی رادر بر می گیرد، در حالیکه در سیستم PAL ۳۱۰ خط افقی به

ازاء هر رفت عمودی وجود دارد (چرا که می دانیم جاروب خطوط یک در میان

انجام می شود به این معنی که در هر رفت عمودی فقط نیمی از خطوط افقی

جاروب می شود به علت آنکه از چشمک زدن تصویر از برود).

بنابراین یک شمارنده که بتواند به ازای هر رفت عمودی تعداد خطوط افقی را بشمارد می تواند سوئیچ کننده حالت NTSC از PAL باشد، IC101 به همین منظور در تلویزیون قرار گرفته است .

سیگنال مرکب تصویر بعد از خارج شدن از IC101 و حذف صدابه پایه ۴ آی سی IC01 داده می شود دراین پایه آی سی یک مدار جداکننده پالس های سینک از سیگنال مرکب قرار گرفته ، پالس های سینک از پایه ۳ آی سی بیرون آمده توسط فیلتر پائین گذر سینک عمودی جدا شده وبه پایه ۵ آی سی واز آنجا به شمارنده داخل آی سی داده می شود .

از طرف دیگر ، از پایه ۱۱ ترانس H.V نیز نمونه فرکانس افقی به پایه ۱۱ آی سی واز آنجا به شمارنده می رسد ، در شمارنده این دو باهم مقایسه شده ، اگر به ازای هر سینک عمودی ۲۶۰ پالس افقی شمارش شد سیستم NTSC وچنانچه به ازای هر سینک عمودی ۳۱۰ پالس افقی وجود داشت سیستم PAL تشخیص داده خواهد شد

درحالتیکه سیستم NTSC باشد ، آشکار ساز داخل آی سی پایه های ۹ و ۱۰ آی سی راشاسی کرده (صفر ولت) ودرهمین حال ولتاژ پایه های ۷ و ۸ آی سی را زیاد می کند (۱۰/۵ ولت) وباعث به وجود آمدن تغییرات زیر می گردد:

الف - پایه ۷ دراین تلویزیون استفاده نشده است .

ب - بالارفتی ولتاژ پایه ۸ در حالت NTSC (۵/۱۰ ولت) باعث وصل شدن دودیود
DK04 و DK01 می شود. DK01 به سر وسط ولوم V.Hold (تنظیم کننده فرکانس
عمودی در حالت NTSC از ۵۰ هرتز به ۶۰ هرتز می شود و DK04 نیز به
H.Hold (تنظیم کننده فرکانس افقی) وصل بوده که این نیز در حالت NTSC
فرکانس افقی را از ۱۵۶۲۵ به ۱۵۷۵۰ هرتز می رساند.

ج - شاسی شدن پایه ۹ آی سی در حالت NTSC باعث وصل شدن
دودیود DK03 و DK02 به شاسی می شود، در نتیجه DK03 پایه ۱۹ آی سی
۵۰۱ شاسی میکند. و باعث می شود مسیر سیگنال تاخیر یافته از خط تاخیر به
شاسی برود (در حالت NTSC نیازی به خط تاخیر نیست) و DK02 نیز به ولوم
V.Hight در طبقه عمودی وصل بوده در حالت NTSC باعث می شود که ارتفاع
تصویر کم نشود (در NTSC خطوط افقی ۵۲۵ خط و در PAL ۶۲۵ خط است).

د - در حالت NTSC پایه ۱۰ آی سی نیز شاسی می شود و باعث می گردد پایه ۳۹
آی سی کنترل به شاسی وصل گردد و حرف NTSC روی تصویر ظاهر گردد.

کلیه تغییرات فوق در حالت تبدیل دو سیستم PAL با SECAM به NTSC انجام
می گیرد، حال اگر سیگنال دریافتی PAL باشد کلیه تغییرات فوق برعکس خواهد
بود.

عیوب مدارات سوئیچ سیستم های رنگ :

الف - تصویر NTSC درجهت عمودی پرش دارد: مسیر DK01 و RK10 تا پایه

۸، ICK01 بررسی گردد.

ب - تصویر NTSC پرده کرکره ائی می شود: مسیر DK04 و RK11 تا پایه

۸، ICK01 بررسی شود.

ج - ارتفاع تصویر در NTSC کم می شود: مسیر DK02 و RK14 تا پایه

۹، ICK01 بررسی شود.

د- در حالت NTSC رنگ، ارتفاع فرکانس افقی و عمودی اشکال دارد:

مسیر ICK01 بررسی شود.

طریقه نصب دیکدورهای رنگ بر روی انواع تلویزیونهای رنگی:

اکثر تلویزیون های رنگی مجهز به هر سه نوع دیکدور گفته شده نیستند بنابراین

قادر به پخش رنگ فقط در یک یا ۲ سیستم می باشند، به این دلیل در بعضی از

تلویزیونها لازم است دیکدور رنگ بر روی آن نصب کنیم، در این قسمت طریقه

نصب انداع دیکدورها را بررسی می کنیم.

نکته مهم: جهت مدارات دیکدور رنگ احتیاج به پالیهای از طبقه افقی داریم که

می توان به یکی از سه روش زیر این پالسها را تهیه نمود:

(۱) با استفاده از دستگاه اسیلوسکوپ از یکی از پایه های ترانس هی ولتاژ.

(۲) با استفاده از چند دور سیم روکش دار معمولی که روی هسته ذغالی

ترانس های ولتاژ پیچیده شده است ، یک سر این سیم را به شاسی

دستگاه لحیم می کنیم ، در سر دیگر آن پالس افقی خواهیم داشت .

باید در نظر داشت در این حالت هر دور سیم ولتاژی حدود 10vp.p

دارد .

(۳) از محل دو پایه فیلامان (چرا که اکثر فیلامان از طبقه افقی تغذیه

می گیرد).

۱-طریقه نصب دیکدور پال :

برخی از تلویزیون هایی که در بازار ایران وجود دارد سیستم SECAM بوده و

دیکدور پال ندارند ، بنابراین در این تلویزیونها رنگ نواری های ویدئویی قابل

دیدن نیست (اکثر نوارهای ویدئو به روش PAL پر می شوند).

به این منظور می توان یکی از مارکهای موجود دیکدورپال را از بازار تهیه نموده

بر روی تلویزیون نصب کرد ، در اینجا چگونگی نصب دیکدور پال بهرنگ را

روی تلویزیون های سیستم سکام بررسی می کنیم :

این برد دارای ۹ سیم است که باید به طریقه زیر آنرا روی تلویزیون نصب کرد :

سیم شماره ۱ : به شاسی وصل شود .

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

سیم شماره ۲: پالس افقی ۱۵ تا ۲۰ ولت مثبت (این پالس را از یکی از پایه های ترانس H.V بگیریید).

سیم شماره ۴: تغذیه مدار است که باید +۱۵ ولت تثبیت شده از منبع تغذیه به آن وصل شود.

سیم شماره ۵: به شاسی وصل شود.

سیم شماره ۶: پالس افقی ۵ تا ۱۰ ولت مثبت (اگر این پالس را در طبقه افقی پیدا نکردیم می توانیم پالس ۴۰ تا ۶۰ ولت پیک تو پیک را از مدار زیر عبور داده و به سیم شماره ۶ وصل کرد).

سیم شماره ۷: به ولوم کنتراست رنگ وصل شود.

سیم شماره ۸: سیگنال مرکب از طبقه IF و آشکار ساز وصل گردد.

سیم شماره ۹: به شاسی وصل شود.

سیم R1: خروجی سیگنال +(R-Y)

سیم G2: خروجی سیگنال +(G-Y)

سیم B3: خروجی سیگنال +(B-Y)

سه سیم B3,G2,R1 در تلویزیونهای سیستم تفاضلی مستقیما به کاتدها و یا به

شبکه های کنترل می روند (البته باید دقت کرد در بعضی از تلویزیون ها قبل از

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

رسیدن سه سیم به محل های فوق سه ترانزیستور تقویت ، دامنه آنها را به اندازه

کافی تقویت می کنند) ، در تلویزیون های RGB این سه سیم به مدار تهیه

سیگنال های اولیه رنگ (مدار RGB) وصل می شوند .

با نصب مدار فوق تلویزیون به طور اتومات قادر به دریافت رنگ در دو سیستم

SECAM , PAL خواهد بود .

۲-طریقه نصب دیکدور سکام :

اگر تلویزیون در سیستم سکام قادر به پخش رنگ نباشد میتوان برای آن برد

اتوترانس کدور(مدار سکام) نصب کرد در این قسمت طریقه نصب برد اتوترانس

کدور مارک ایران گالیا را بررسی می نمائیم :

این مدار ۵ سیم + و - و H و in و out دارد که به طریقه زیر وصل می شوند :

الف- سیم + : این سیم ، تغذیه مدار است که باید به آن ۱۲+ ولت وصل نمود

(البته اگر ولتاژ از ۱۲ ولت بیشتر باشد حداکثر تا ۲۴+ نیز می توان به این محل

وصل کرد ، مدار دارای آی سی رگولاتور 7812 است که آنرا تبدیل به ۱۲ ولت

می کند).

ب-سیم- : به شاسی وصل شود .

ج- سیم H : به این سیم پالس افقی بین ۲۰ تا ۲۰۰ ولت پیک تو پیک باید وصل

گردد . این پالس را نیز می توان از طبقه افقی گرفت .

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

د- سیم IN: به این سیم سیگنال مرکب تصویر که صدای آن حذف شده است

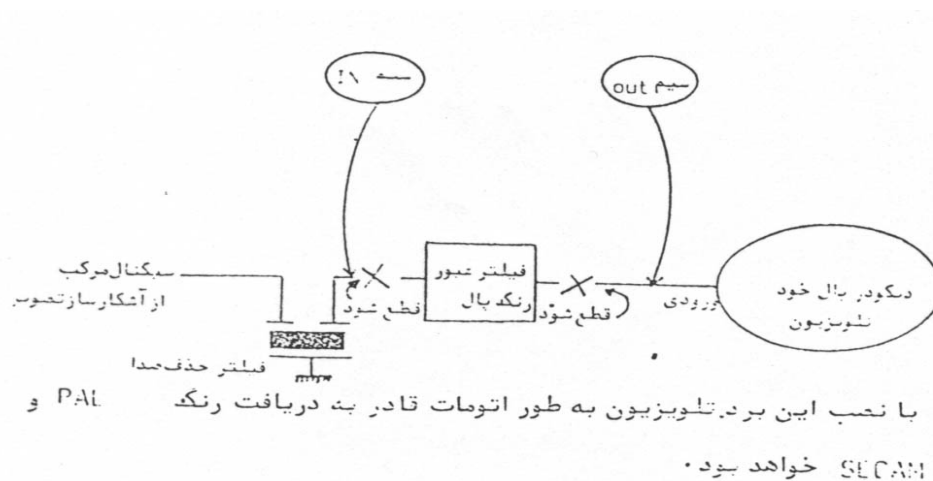
بین ۱ تا ۳ ولت پیک تو پیک وصل می شود، برای این منظور میتوان سیگنال

مرکب را قبل از وارد شدن به فیلتر عبور رنگ (در دیکدور پال) قطع نمود به این
محل وصل کرد.

ر- سیم OUT: این سیم به پایه ورودی دیکدور پال خود تلویزیون نصب

می شود البته باید قبلا توسط سیمی ورودی و خروجی فیلتر عبور رنگ را که به

این پایه وصل است اتصال کوتاه نمود.

با نصب این برد، تلویزیون به طور اومات به دریافت رنگ PAL و SECAM

خواهد بود.

طریقه نصب دیکدور NTSC :

برای این منظور می توانیم دیکدور زیر را تهیه کرده (درست نمائیم) سیگنال مرکب را به فیش jz وصل کرده و سیگنالهای B , G , R را از خروجی بدست آورد .

مدارات تهیه سیگنال های اولیه رنگ :

گفته شد که فرستنده های رنگی مستقیماً سیگنالهای قرمز (R) و سبز (G) و آبی (B) را ارسال نمی دارند بلکه سیگنالهای تفاضلی آنها را ارسال می کنند بنابراین برای نمایش رنگ در تلویزیونهای رنگی بعد از آنکه توسط مدار دیکدور ، سیگنالهای تفاضلی از سیگنالهای مرکب تصویر بدست آمد باید از روی این سیگنالها B-Y, R-Y, G-Y سیگنالهای اولیه رنگ (B , G , R) را بدست آورد و به کاتدهای مربوط در لامپ تصویر بدهیم ، از این قسمت به بعد مدارات رنگ در تلویزیون های رنگی به دو دسته تقسیم می شوند :

۱- تلویزیونهای رنگی سیستم RGB دار

۲- تلویزیونهای رنگی سیستم تفاضلی رنگ

۱- تلویزیونهای رنگی سیستم RGB دار :

در این تلویزیون ها در مدار دیکدور ، R-Y ، B-Y از سیگنال مرکب جدا و آشکار شده ، سپس از روی این دو سیگنال تفاضلی سوم (G-Y) تهیه شده ، این سه سیگنال به مداری به نام مدار تهیه سیگنالهای اولیه رنگ (مدار RGB) وارد می شوند و رودی دیگر این مدار سیگنال Y می باشد ، این مدار ترکیب هر کدام از سیگنال های تفاضلی رنگ با Y سیگنالهای اولیه رنگ را بوجود می آورد :

$$(R-Y)+Y=R$$

$$(B-Y)+Y=B$$

$$(G-Y)+Y=G$$

سپس این سه سیگنال اولیه رنگ به سه کاتد لامپ تصویر داده می شود تا از اختلاف ولتاژ هر کاتد با شبکه کنترل آن مقدار مشخصی الکترون به نقطه فسفری هم نام آن سیگنال در صفحه فسفری برخورد کرده ، از ترکیب سه رنگ اصلی ، رنگ تصویر در لامپ تصویر پخش می گردد.

۲- تلویزیون های رنگی سیستم تفاضلی رنگ :

در این سیستم بعد از تهیه R-Y ، B-Y از سیگنال مرکب توسط مدار دیکدور G-Y را نیز از روی دو سیگنال دیگر تهیه می کنند ، حال در این سیستم به کاتد های لامپ تصویر سه سیگنال فوق (G-Y ، B-Y ، R-Y) داده می شود و Y نیز به سه شبکه کنترل هدایت می گردد .

در این صورت عمل ترکیب Y با هر کدام از سیگنالهای تفاضلی در خود لامپ تصویر انجام می شود ، یعنی از حاصل اختلاف ولتاژ هر کاتد با شبکه کنترل آن ، سیگنالهای اولیه رنگ (R , G , B) حاصل شده و به همان میزان الکترون به نقطه رنگی متناظر آن در صفحه لامپ تصویر برخورد می کند .

خط تاخیر Y برای چیست ؟

چشم انسان در دیدن اجسام رنگی ، حساسیت بیشتری نسبت به روشنایی (Y) جسم دارد تا نسبت به رنگ آن ، به این دلیل فرستنده های رنگی پهنای باند لومینانس (y) را ۵ برابر کرومینانس گرفته اند .

این باعث شده است که سرعت عبور اطلاعات روشنایی (به دلیل پهنای باند بیشتر) نسبت به رنگ از مدارات تلویزیون نیز بیشتر شده و اطلاعات سیاه و سفید با رنگ تصویر همزمان نباشد ، برای رفع این اشکار سر راه اعمال Y به مدارات رنگ خط تاخیری قرار می گیرد و آنرا بمدت ۰/۸ میکرو ثانیه تاخیر داده تا با رنگ تصویر همزمان شود .

طریقه تشخیص سیستم RGB از تفاضلی در تلویزیون های رنگی :

جهت تشخیص علمی این دو سیستم در تلویزیونهای رنگی از هم می توان سه سیم قرمز ، سبز و آبی که از روی شاسی تلویزیون به سوکت لامپ تصویر و از

آنجا به کاتده می روند را از یک طرف جدا کرده ، سپس تلویزیون را روشن می نمائیم در این صورت اگر تصویر تلویزیون به صورت سیاه و سفید مشاهده شد سیستم تلویزیون تفاضلی است ولی اگر با جدا کردن این سه سیم راستر نیز قطع شد و یا فقط راستر سبز بدون تصویر مشاهده گردید تلویزیون مورد نظر سیستم RGB دار است (معمولا تلویزیون های بالای ۲۰ اینچ از سیستم RGB دار و تلویزیون های زیر ۲۰ اینچ از سیستم تفاضلی رنگ هستند).

مدارات تهیه سیگنالهای اولیه رنگ در تلویزیون های شهاب ۲۱ اینچ

(مدار RGB) :

تلویزیون شهاب نیز از نوع سیستم RGB دار می باشد ، مدار تهیه سیگنالهای R,G,B بر روی سوکت لامپ تصویر قرار گرفته است و این مدار برای هر سه سیستم NTSC , PAL , SECAM به طور مشترک استفاده می گردد .

سیگنال سیاه و سفید تصویر (Y) از طریق کلید سرویس به امیتر سه ترانزیستور خروجی و سیگنالهای تفاضلی رنگ برای هر سه سیستم به بیس ترانزیستور ها اعمال می شود . هر ترانزیستور با تفریق این دو سیگنال در کلکتور خود سیگنالهای اولیه رنگ را بدست آورده به کاتد همانم خود اعمال میکند $[-Y)-(R-$
 $Y)=-R]$.

از اختلاف ولتاژ بین هر کاتد و سبکه مربوط مقدار مشخصی الکترون از کاتد خارج شده و نقطه متناظر خود در صفحه فسفری را متاثر می کند .

همانطوریکه در شکل مشاهده می شود در مسیر اعمال Y - به خروجیهای رنگ کلید سرویس قرار گرفته که دارای سه حالت Lin , Red raster , Normal می باشد .

در حالت normal سیگنال تصویر به خروجیهای رنگ می رود و تصویر معمولی روی صفحه نمایش داده می شود ، وقتی کلید سرویس روی حالت Red raster قرار گیرد ، فقط باعث روشن شدن خروجی رنگ قرمز (Q503) شده و فقط از کاتد قرمز الکترون خارج شده صفحه لامپ تصویر به رنگ قرمز دیده می شود و در حالت LIN فرکانسهای عمودی (پایه ۶ آی سی ۳۰۱ و پایه ۲۴ آی سی ۵۰۱) از طریق امیتر کلکتور Q201 به شاسی وصل شده و انحراف عمودی از یوک قطع می شود در این حالت تصویر به صورت خط ورتیکال می شود .

بخش ۴

مدارات تصویر (طبقه ویدئو)

این طبقه وظیفه تهیه ، جدا کردن و تقویت اطلاعات سیاه و سفید فرستنده (Y) را از سیگنال مرکب تصویر بعهده دارد ، که همانطوریکه در قسمت قبل بررسی شد

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

از ترکیب این اطلاعات با سیگنالهای تفاضلی رنگ ، سیگنالهای اولیه رنگ بوجود
می آید .

طبقه ویدئو (تقویت Y) در تلویزیون های شهاب :

از پایه ۲۲ آی سی ۱۰۱ ، سیگنال مرکب آشکار شده (شامل سیگنال تصویر یا Y ،
IF دوم صوت ، IF دوم رنگ ، سینک کحو و برست) خارج شده توسط فیلتر و
Z201,IF صوت آن حذف می شود و این سیگنال مرکب که صدای آن حذف شده
به پایه ۳۹ آی سی ۵۰۱ می رسد و به بیس ترانزیستور داخل آی سی داده
می شود .

در بیس همین ترانزیستور (در پایه ۴۱ آی سی) مدار تنظیم کنتراست تصویر
قرار گرفته است که هم بصورت دستی توسط ولوم VR202 (بین ۷ تا ۷/۷
ولت) و هم اتومات با نمنه گیری از جریان لامپ تصویر ، از مسیر ترانس های
ولتاژ و از طریق مقاومتهای ۲۰۸ و ۴۲۴ انجام می گیرد .

خروجی ترانزیستور پایه ۴۲ آی سی است مه در این پایه توسط فیلتر X201 اولاً
IF رنگ بطور کامل حذف شده ، ثانيا اطلاعات Y به مدت ۴۵ میکرو ثانیه تاخیر
داده می شود تا با اطلاعات رنگ فرستنده همزمان شود .

سیگنال ویدئوی تاخیر یافته وارد پایه ۳ شده به مدار کنترل روشنایی (برایتنس)
داخل آی سی داده می شود ، مدار کنترل روشنایی در پایه ۴ قرار گرفته که این

مدار نیز به دو صورت دستی و لتومات باعث تنظیم روشنایی تصویر می شود .

تنظیم برایتنس به صورت دستی با تنظیم ولوم VR201 (بین ۴/۲ تا ۴/۴ ولت)

انجام می گیرد و به صورت اتومات نیز با نمونه گیری از جریان لامپ تصویر از

طریق مقاومتهای ۲۰۸ و ۴۲۴ که به یکی از پایه های ترانس H . V وصل است

انجام میشود (افزایش جریان لامپ تصویر افت ولتاژ روی این دو مقاومت را زیاد

کرده باعث کاهش ولتاژ نقطه Z و کاهش ولتاژ پایه 4 آی سی می شود) .

سیگنال ویدئوی که رنگ آن حذف شده بر روی آن کنترل برایتنس و کنتراست

انجام گرفته بعد از تقویت پایه ۲۳ آی سی ۵۰۱ خارج شده و به بیس ترانزیستور

Q201 داده می شود . در بیس این ترانزیستور دو دیود D302 , D412 به ترتیب

دیدوهای محو عمودی و افقی تصویر هستند و باعث محو خطوط رفت افقی و

عمودی می شوند . سیگنال تصویر (y) توسط این ترانزیستور تقویت گشته از امیتر

سیگنال Y - به سوکت لامپ تصویر (مدار تهیه سیگنالهای اولیه رنگ) داده

می شود .

تعمیر طبقه ویدئو :

در صورت خرابی این طبقه ، تصویر قطع می شود ولی راستر و صدا داریم در

اینصورت می توان در حالی که تلویزیون روشن است با یک سیم آنتن به TP11

سیگنال داد در این صورت دو حالت زیر را داریم :

الف - نویز در راستر ایجاد نمی شود :

در این حالت با سیم آنتن به ترتیب به ورودی و خروجی فیلتر حذف رنگ (X201) ، پایه ۳ آی سی ، پایه ۲۳ آی سی ، بیس و کلکتور ترانزیستور Q201 و به نقطه C روی سوکت لامپ تصویر سیگنال می دهیم ، در هر کجا نویز روی راستر ظاهر نشد عیب در همان قسمت است .

ب - در نقطه TP11 نویز در راستر داریم :

به ورودی فیلتر حذف صدا (Z201) سیگنال می دهیم اگر نویز ظاهر نشد فیلتر حذف صدا (Z202 , L201) بررسی شود . ولی اگر در ورودی این فیلتر نیز نویز در راستر ظاهر شد ولی باز هم تصویر نبود عیب در مدار IF (IC101) می باشد ، در اینصورت ابتدا از رسیدن ولتاژ تغذیه به این آی سی (پایه ۲۳) مطمئن می شویم سپس قطعات طبقه IF آشکار ساز و خود آی سی را بررسی می کنیم .
نکته مهم :

خرابی این طبقه در تلویزیون می تواند راستر (نور) را نیز قطع کند (به تعمیر طبقه افقی مراجعه شود) .

بخش ۵

منبع تغذیه

این طبقه تهیه ولتاژ های DC مورد نیاز دستگاه را بر عهده دارد ، در تلویزیون های رنگی عموماً منبع تغذیه یک ولتاژ اصلی درست می کند که این ولتاژ ، تغذیه طبقه افقی را بر عهده دارد ، بعد از روشن شدن طبقه افقی ، بقیه ولتاژهای تلویزیون را طبقه افقی تهیه و به طبقات مصرف کننده می دهد .

منبع تغذیه استفاده شده در این تلویزیون های رنگی جدید اکثراً از نوع سوئیچینگ رگولاتور می باشد ، اصول کلی این نوع منابع تغذیه به این صورت است که ۲۲۰ ولت برق شهر بعد از یکسو سازی به اولیه یک ترانس کوچک داده می شود که از طریق سر دیگر اولیه این ولتاژ DC توسط اسیلاتوری با فرکانس بالا (۲۵ کیلو هرتز) به شاسی دستگاه قطع وصل می شود ، این اسیلاتور اکثراً داخل یک آی سی بنام STR قرار گرفته است .

قطع و وصل این ولتاژ DC با فرکانس زیاد توسط STR باعث می شود در ثانویه ترانس ولتاژهای AC دیگری تهیه گردد و به مصرف کننده ه داده شود. که عموماً مصرف کننده این ولتاژهای طبقه افقی بوده ، بعد از روشن شدن طبقه افقی بقیه ولتاژهای طبقات مصرف توسط طبقه افقی تهیه می گردد .

بررسی منبع تغذیه تلویزیون رنگی شهاب ۲۱ اینچ :

در این تلویزیون نیز قسمت اعظم ولتاژهای منبه تغذیه با راه افتادن طبقه افقی درست می شود ، به طوریکه با وصل دو شاخ برق به پریز دو ولتاژ در مدار منبع تغذیه تهیه می گردد :

اولا ولتاژی معادل ۱۲ ولت توسط Q801 و ثانیا ۵ ولت توسط Q803 در این حالت +۵ ولت به پایه ۵۲ آی سی کنترل (ICS01) رسیده و دستگاه به حالت استند بای در می آید ، با فشار دادن کلید پاور و یا با دادن فرمان ریموت کنترل (توسط کنترل از راه دور) ولتاژ در پایه ۱۰ آی سی کنترل بالا رفته و نتیجه ولتاژ بیس Q802 نیز زیاد می شود و باعث وصل شدن کلکتور این ترانزیستور به شاسی از طریق امیتر ترانزیستور می شود در این هنگام ولتاژ ۱۲ ولت از رگولاتور ۱۲ ولت (Q801) از مسیر سیم پیچ رله و امیتر کلکتور Q802 جریان پیدا کرده باعث وصل پلاتین رله شده که این خود باعث وصل برق شهر به پل دیود می شود .

برق شهر بعد از یکسو شدن به STR (سوئیچینگ رگولاتور Q801 و I801)

رسیده در این قسمت دو ولتاژ اصلی تهیه می شود :

الف: ولتاژ ۷/۵ ولت (از پایه ۱۴ ترانس T801)

که بعد از یکسو شدن توسط D802 به اسیلاتور افقی داخل آی سی IC501 (پایه

۳۳) می رسد .

ب : ولتاژ ۱۳۰ ولت (از پایه ۷ ترانس T801) :

که بعد از تثبیت توسط D808 به خروجی افقی می رسد .

این دو ولتاژ باعث روشن شدن طبقه افقی می شوند سپس طبقه افقی در ثانویه

های ترانس های ولتاژ طبق شکل بقیه ولتاژهای تغذیه دستگاه را تهیه می کند .

از جمله مهمترین این ولتاژها ، ولتاژ ۱۶/۵ ولت است که از ان ولتاژهای زیادی

منشعب می شود ، این ولتاژ همچنین از طریق دیود D405 به کاتد D820 وصل

گردیده باعث قطع D820 میشود . بنابراین ولتاژ تهیه شده توسط D820 (۷/۵

ولت) نقش استارت دارد .

نکته مهم :

۱- شرط تهیه ۱۰۳ ولت و ۷/۵ ولت توسط STR :

پایه های ۵۲ و ۲۷ آی سی منترل +۵ ولت داشته باشد ، اسیلاتور ۴ مگاهرتز آن

سالم باشد و قطعات منبع تا STR سالم باشند .

۲- شرط تهیه بقیه ولتاژها : طبقه افقی سالم باشد .

مدار دیگوسینگ چیست و چه کاری انجام می دهد ؟

چون در لامپ تصویرهای رنگی از سه نوع فسفر مختلف بر روی صفحه لامپ تصویر استفاده شده و بنا به ساختمان خاص لامپ تصویرهای رنگی (مراجعه شود به درس لامپ تصویر) ، اگر میدانهای مغناطیسی (خاصیت آهنربائی) بروی لامپ تصویر باقی بماند باعث می شود که بروی صفحه لامپ تصویر لکه های رنگی به وجود آید .

برای از بین بردن این میدانهای مغناطیسی در هنگام روشن کردن تلویزیون به اطراف قسمت شیپوری لامپ تصویر یک میدان مغناطیسی متناوب قوی اعمال شده تا میدانهائی که از قبل روی لامپ تصویر باقی مانده اند از بین بروند .

این میدان مغناطیسی متناوب از اعمال ۲۲۰ ولت برق شهری به سیم پیچی بنام دیگوسینگ از مسیر یک مقاومت حرارتی مثبت (PTC) ایجاد می گردد که باعث پدید آمدن میدان مغناطیسی قوی در چند لحظه اول روشن شدن تلویزیون در اطراف لامپ تصویر آن می شود . نقش PTC این است که در لحظه اول روشن کردن تلویزیون چون سرد است تمام ۲۲۰ ولت برق شهر با جریانی زیاد از آن عبور می کند ولی بعد از چند لحظه که PTC داغ شد جریان عبوری از آن به مقدار قابل توجهی کاهش پیدا می کند ، در حقیقت PTC باعث می شود فقط در

لحظه اول سیم پیچ جریان عبور کند (اگر این مدار خراب شود بر روی تصویر لکه های رنگی مشاهده می گردد).

در تلویزیون ۲۱ رنگی شهاب سیم پیچ L802 سیم پیچ دیگوسینگ بوده و مقاومت R801 ترمیستور (PTC) مدار دیگوسینگ در این تلویزیون می باشد .

اگر بر روی تصویر لکه های رنگی مشاهده شد چه کنیم ؟

الف : از سالمی PTC و سیم پیچ دیگوسینگ مطمئن شوید .

ب : چندین بار تلویزیون روشن و سریعاً خاموش گردد .

ت : در صورتیکه تلویزیون دارای مدار تنظیم خلوص رنگ است آنرا تنظیم کنید .

پ : می توان روی استوانه ائی به شعاع ۳۰ سانتیمتر ، ۴۵۰ دور سیم ۰/۲۰ را

پیچیده دو سر سیم پیچ را به برق ۲۲۰ ولت شهر وصل کرده ، در حالیکه

تلویزیون خاموش است این سیم پیچ را از فاصله نسبتاً دوری به آهستگی به

سطح لامپ تصویر نزدیک کرده و به صورت دایره وار)

(به موازات سطح صفحه لامپ تصویر و مماس با آن به حرکت در

آورده سپس در حالیکه همان حرکت را ادامه می دهیم ، آهسته آهسته سیم پیچ را

نیز از صفحه لامپ تصویر دور می کنیم .

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

Filename: Document1
Directory:
Template: C:\Documents and Settings\hadi tahaghoghi\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: Fathollah
Keywords:
Comments:
Creation Date: 3/28/2012 4:40:00 PM
Change Number: 1
Last Saved On:
Last Saved By: hadi tahaghoghi
Total Editing Time: 0 Minutes
Last Printed On: 3/28/2012 4:40:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 70
Number of Words: 8,187 (approx.)
Number of Characters: 46,669 (approx.)